

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ

≡ Ν Ε Α ≡

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ • 1 ΜΑΪΟΥ 1999 • ΕΤΟΣ 23ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 250 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 100

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ κ. ΒΑΣ. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟ

Κύριε Περιφερειάρχη,
Όταν, πριν από δυο μήνες, οι στήλες αυτές σας καλούσαν να επισκεφθείτε το Δήμο Βιάννου, δεν το έκανα μόνο για να διαπιστώσετε την απaráδεκτη, για τις ημέρες που ζούμε, κατάσταση που υπάρχει στο δρόμο Ηράκλειο-Πεζά-Αρκαλοχώρι-Βιάννος-Ιεράπετρα και την ανάγκη να επισπευθεί η κατασκευή της υπό μελέτη διάνοιξης. Δεν το έκανα, για να καταναλώσουν

χαρτί και τυπογραφικό μελάνι.
Κύριε Γενικό,
Τα Β.Ν. χαιρέτισαν τη δημιουργία του Δήμου Βιάννου, γιατί τώρα και 20 χρόνια είχαν επισημάνει πως πολλά από τα προβλήματα της Επαρχίας Βιάννου δεν μπορούσαν ν' αντιμετωπιστούν μεμονωμένα από τους εκεί Ο.Τ.Α. Τη χαιρέτισαν, γιατί παρά την απόφαση του υπουργείου στον τρόπο συνένωσης των ΟΤΑ,

χωρίς τη συναίνεση των κοτόικων, ήταν βέβαια πως με την πάροδο του χρόνου και την αντιμετώπιση των προβλημάτων, οι όποιες αντιπαράθεσεις παρουσιάστηκαν προεκλογικά, θα ξεπερνούσαν. Τη χαιρέτισαν ακόμη, γιατί με την ένταξη σ' αυτόν και των Ο.Τ.Α. της περιοχής Εμπάρου δημιουργήθηκε ένας ισχυρός και βιώσιμος Δήμος, παρά τις δυσκολίες που θα συναντήσει λόγω κυρίως της

εδαφικής μορφολογίας της γεωγραφικής περιοχής του Δήμου.
Διατυπώθηκαν όμως κάποιες επιφυλάξεις για τη συμπαράσταση της πολιτείας στα πρώτα βήματα του Δήμου Βιάννου, που ξεκίνησε χωρίς καμιά υποδομή, χωρίς στέγη, χωρίς την υποτυπώδη οργάνωση, χωρίς χρήματα για ν' αντιμετωπίσει τα πρώτα λειτουργικά έξοδα. Επιφυλάξεις, που δυστυχώς επαληθεύτη-

καν.
Κύριε Γενικό,
Όσα και αν γράψουν οι στήλες αυτές, τα όσα αναφέρονται στις αιτήσεις, αναφορές, υπομνήματα που έρχονται στις υπηρεσίες της Περιφέρειας, τα όσα Δήμαρχος και Δημοτικοί Συμβουλοι σας μεταφέρουν κατά τις επισκέψεις των στην Περιφέρεια, δεν μπορούν να σας πείσουν για τη δύσκολη οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο Δήμος Βιάννου και που γίνεται καθημερινά εμφανής από την αδυναμία του ν' αντιμετωπίσει και τις στοιχειώδεις ανά-

Αυτό θα γίνει, μόνο αν ακολουθήσετε την ευαγγελική ρήση: Να βάλετε τον δάχτυλον εις τον τύπον των ήλων.
Μόνο με την επιτόπια επίσκεψή σας θα διαπιστώσετε ότι: Στην περιοχή του Δήμου Βιάννου βρίσκονται κοινωτικές γεωτρήσεις, που σε πολλές απ' αυτές δεν υπάρχει υπεύθυνο πρόσωπο για να τις θέσει σε λειτουργία, ώστε να ποτιστούν περβόλια και ελαιόδενδρα που πολύ διψούν. Ο Δήμος, στον οποίο περιήλθαν οι γεωτρήσεις αυτές, αδυνατεί να τις θέσει σε λειτουργία από έλλειψη χρημάτων.

Συνέχεια στη σελ. 6

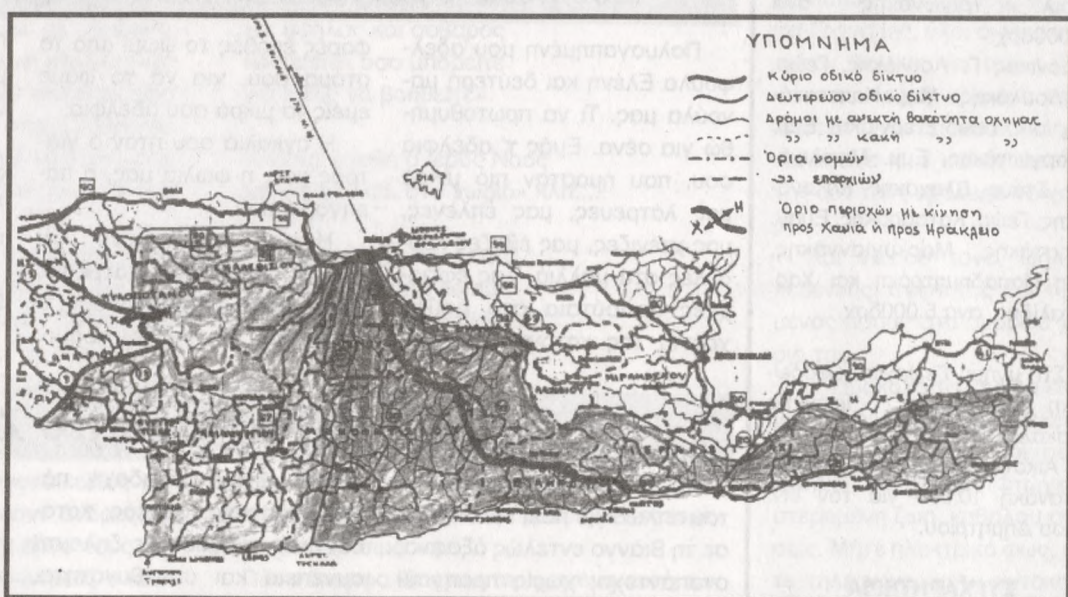
Ο ΔΡΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟ-ΠΕΖΑ-ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙ-ΒΙΑΝΝΟΣ-ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ

- 20 -

Σκέψεις για ανάπτυξη άρχισαν μετά το 1960 και μια συστηματική προσπάθεια αναπτυξιακού προγραμματισμού άρχισε το 1962-1965, που άρχισε ν' αποδίδει στο τέλος της δεκαετίας του 1960, αλλ' ανακόπηκε λίγα χρόνια αργότερα από την αλλόγιστη διαχείριση της Δικτατορίας.

Δυστυχώς άλλη προσπάθεια αναπτυξιακού προγραμματισμού δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα. Όλοι οι προγραμματισμοί είχαν χρονικό ορίζοντα και στόχο τις προσεχείς εκλογές, ενώ την τελευταία τετραετία αυτός ο στόχος περιορίστηκε ακόμη περισσότερο από τις απαιτήσεις της ένταξης της χώρας μας στην Ο.Ν.Ε.

Και ο θεσμοθετημένος χα-

ρακτηρισμός του οδικού δικτύου έμεινε στη σκουριά της δεκαετίας του 1950 και αποτελεί (ίσως σκόπιμα) τροχοπέδη για

ένα εκσυγχρονισμό των χερσαίων συγκοινωνιών, των μεταφορών και γενικότερα για ένα μακροπρόθεσμο αναπτ-

ξιακό προγραμματισμό.
Ενώ όμως οι κυβερνήσεις είχαν κατά κανόνα περιορισμένους αναπτυξιακούς στόχους, κάποιες υπηρεσίες έκαναν φιλότιμες (κάποτε και ηρωικές) προσπάθειες προς τη σωστή κατεύθυνση, φυσικά μέσα στα όρια των υπηρεσιακών αρμοδιοτήτων και δυνατοτήτων τους. Μιας τέτοιας προσπάθειας της 12ης Π.Υ.Δ.Ε. (Κρήτης) προϊόν ήταν η προκήρυξη το 1981 από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων (Υ.Δ.Ε.) της «προκαταρκτικής μελέτης βελτίωσης κατά τμήματα της οδού Ηράκλειο-Πεζά-Βιάννος». Η προκήρυξη αυτή είχε δυο περιορισμούς: Ο ένας «βελτίωση κατά τμήματα» και ο άλλος ότι όριζε τέρμα τη Βιάννο και εννοούσε την Άνω Βιάννο (όπως και τα Β.Δ. χαρακτηρισμού των επαρχ. δρόμων 33 του Ν. Ηρακλείου και 20 του Ν. Λασιθίου).

Οι περιορισμοί αυτοί παρέπεμπταν μεν έμμεσα στον υπάρχοντα δρόμο, αλλά δυο άλλα στοιχεία της προκήρυξης επέτρεπαν στον μελετητή να διευρύνει την έρευνά του και έξω από τον υπάρχοντα δρόμο και να την επεκτείνει πέραν της Άνω Βιάννου προς την Ιεράπετρα.
Τα στοιχεία αυτά ήταν η διαδικασία της ανάθεσης «προκαταρκτικής μελέτης» που αναφέρεται σε έργα μεγαλύτερης σημασίας από ένα επαρχιακό δρόμο και το άλλο στοιχείο ότι δεν εταύτισε την ονομασία με κανένα χαρακτηρισμό επαρχιακού δρόμου.
Βέβαια η διαδικασία της

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΦ/ΓΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

Με ιδιαίτερη χαρά κι ενδιαφέρον οι Βιαννίτες δέχτηκαν τον περασμένο μήνα την επίσκεψη του υφ/γού Εθνικής Άμυνας κ. Δημήτρη Αποστολάκη.

Οι στήλες αυτές περίμεναν από τον κ. Αποστολάκη, μεταξύ των θεμάτων που εθίγησαν κατά την παραμονή του στη Βιάννο, ν' αναφερθεί και στη χρηματοδότηση, που έχει υποσχεθεί, για να ολοκληρωθεί η διαμόρφωση του χώρου στο Πανεπιστημιακό Ηρώο. Είναι μια υπόσχεση στενά δεμένη με τις ευαισθησίες του κ. υφ/γού. Οι στήλες αυτές τις γνωρίζουν και γι' αυτό και επανέρχονται.
Όταν αυτοί που δημιουργήσαν τις εκατοντάδες θύματα στην περιοχή μας, τιμούν τους δικούς τους νεκρούς σε κρητικό έδαφος με τους 4465 τάφους στο νεκροταφείο του Μάλεμε και τους 9.900 στο Διόνυσσο, εμείς μόνο δεν διαθέσαμε χώρο για κοινό νεκροταφείο στις εκατοντάδες εκτελεσμένους από τα χωριά μας, αλλά ούτε στο

φτωχικό Ηρώο που στήθηκε στη μνήμη τους και στον γύρω απ' αυτό χώρο δεν μπορέσαμε να δώσουμε τη μορφή που ταιριάζει στη μεγάλη θυσία τους.

Ο χώρος του Πανεπιστημιακού Ηρώου Βιάννου είναι ένας από τους εκατοντάδες, χιλιάδες χώρους πάνω στη γη που πρέπει να υπενθυμίζουν, καθημερινά, στους ισχυρούς της γης πως οι όποιες διαφορές ανακύπτουν μεταξύ των ανθρώπων δεν λύνονται με πολεμικές συρράξεις.

Είναι χώροι που στέλνουν μηνύματα αγάπης και αλληλεγγύης μεταξύ των ανθρώπων.

Είναι οι φάροι που φωτίζουν το δρόμο προς την ειρήνη. Είναι τα όπλα, που οι κυβερνήσεις των λαών πρέπει να προτάσσουν στις σκοτεινές δυνάμεις που τις σπρώχνουν στις πολεμικές συρράξεις, στον όλεθρο και στην καταστροφή.

Να γιατί επανερχόμαστε, το ζητάμε και το περιμένουμε, κε

Συνέχεια στη σελ. 8

Η ΕΚΘΛΙΨΗ ΤΟΥ ΕΠΑΙΟΚΑΡΠΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠ. ΒΙΑΝΝΟΥ (2ο)

Από τη δεκαετία του 1920 και κυρίως μετά το 1925, στην Επαρχία Βιάννου έκαναν την παρουσία τους τα πετρελαιοκίνητα εργοστάσια, άλλα εξεπαρχικής και άλλα με τη μετατροπή παλιές φάμπρικας.

Το πρώτο πετρελαιοκίνητο εργοστάσιο που λειτούργησε στην επαρχία ήταν του Συνεταιρισμού Άνω Βιάννου (1928-1929).

Την ίδια περίοδο ή λίγο αργότερα στην επαρχία άρχισαν τη λειτουργία τους και άλλα πετρελαιοκίνητα εργοστάσια, όπως στην Άνω Βιάννο των Αδελφών Τσαγκουρνή, στην Κ. Βιάννο των Δουλιγεράκη-Τζανάκη στο Καλάμι το Πάνω και Κάτω Εργοστάσιο με πολλούς ιδιοκτήτες το καθένα.

Στον Συκολόγο δύο, του Ιωάννη Στρατάκη και Γεωργίου Πλουμάκη από το 1921 και το 1928.

Στον Άγιο Βασίλειο του Μιχ. Κεφαλάκη.

Στ' Αμυρά του Γεωργίου Μπαριτάκη

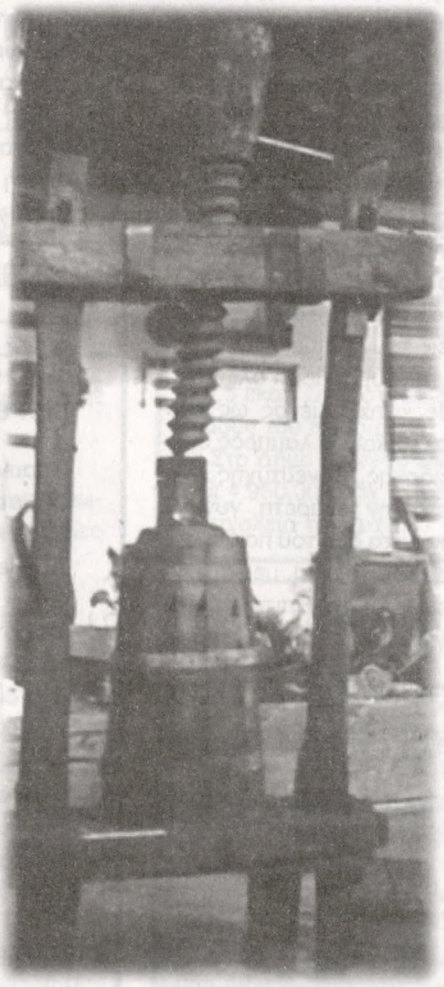
Στο Βαχό του Ιωάννη Νταδωράκη-Ιωάννη Πνευματικάκη κι αργότερα του Γεωργίου Χρηστάκη,

Στον Κρεββατά του Γεωργίου Μαρή, που αργότερα το μετέφερε σε χώρο μεταξύ Αμυρών και Συνοικισμού.

Στον Πεύκο το υδροκίνητο του Νικολάου και Χαράλαμπου Παπαδημητροπούλου, που οι ίδιοι σε συνεργασία με τον Παπαματθαίο Γιαλιαδάκη λειτούργησαν και στο Κεφαλοβρύσι υδροκίνητο εργοστάσιο. Επίσης το πετρελαιοκίνητο του Χαριδήμου Στεφανάκη.

Με την επέκταση του δικτύου της ΔΕΗ στην επαρχία τα περισσότερα από τα παραπάνω μετατράπηκαν σε ηλεκτροκίνητα ή λειτούργησαν τέτοια εξ' υπαρχής.

Έτσι σήμερα (1999) στην Επαρχία Βιάννου η έκθλιψη του ελαιοκάρπου γίνεται από σύγχρονα ηλεκτροκίνητα εργοστάσια διαφόρων τύπων, όλα όμως εφοδιασμένα με σύστημα διαχωρισμού των φύλλων από τον ελαιοκάρπο (σοβαρή απασχόληση στην ελαιοσυλλογή), αυτόματο διαχωρισμό της ελαιοπυρήνας από τα άλλα υγρά ύστερ' από την πολτοποίηση του ελαιοκάρπου αλλά και τον διαχωρισμό του ελαιολά-

Πιεστήριο με ξύλινο κοχλία. (Λαογραφικό Μουσείο Βιάννου)

δου από τα άλλα υγρά με τους ελαιοδιαχωριστήρες.

Τέτοια εργοστάσια λειτουργούν:

Στον Χόνδρο του Μαρίνου Ψαρολογάκη και Μανώλη Θεοδοσάκη,

Στην Κάτω Βιάννο του Ζαμπετάκη,

Συνέχεια στη σελ. 7

Συνέχεια στη σελ. 7

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΙΑΝΝΟΥ

Αντιπροσωπία του Δήμου Βιάννου από το Δήμαρχο Μανώλη Αναστασάκη και τον Αντιδήμαρχο Αριστομένη Συγγελάκη πήγαν στην Κύπρο, όπου πήραν μέρος στην παρουσίαση του προγράμματος Interreg II από τις 12 μέχρι και τις 16 Απριλίου.

Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει: Επαφή και Γνωριμία με τη Μεσογειακή φύση: Κρήτη και Κύπρος. Οι εκπρόσωποι του Δήμου Βιάννου, μαζί με τους εκπροσώπους του Δήμου Ρούβα και Ζαρού από το Νομό Ηρακλείου, ενημερώθηκαν και παρακολούθησαν τα αποτελέσματα των ενεργειών των εκπροσώπων της Κύπρου. Το πρόγραμμα Interreg II έχει στόχο τον φυσιολατρικό και οικολογικό τουρισμό, κι αυτό θα επιτευχθεί με την προσφορά της δυνατότητας να 'ρθουν σ' επαφή με την κρητική και κυπριακή χλωρίδα οι ξένοι επισκέπτες. Για την επιτυχία του στόχου αυτού το πρόγραμμα προβλέπει περιπατητικές - φυσιολατρικές υποδομές στην ενδοχώρα των δυο νησιών. Η αξιοποίηση του προγράμματος αυτού από το Δήμο Βιάννου αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον, λόγω του ορεινού όγκου του συνόλου της περιοχής από την Έργανο ως τον Ομαλό, του πυκνού δάσους και του αρχαιολογικού χώρου πάνω από τη Σύμη.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Δήμος Βιάννου: Δήμαρχος	22850
» : υπηρεσίες	22820, 22851, 22236
Κέντρο Υγείας Δ/ντης	22669
Πληροφορίες	22625 ή 22647
Ιατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιεύθυνση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Λύκειο Βιάννου	22277
Αγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Ελαιουργείο)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβες)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Τ.Ο.Ε.Β.	22690
Ελληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακεία Άνω Βιάννου	22140
Φαρμακείο Πεύκου	31295
Γεωπόνι	22317
Α.Τ.Ε. Βιάννου	22180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. - Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος - Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος - Πεύκος	31437
Καρτσάκης Εμμανουήλ - Λουτράκι	22605
Λασηθιωτάκης Γ. - Βιάννος	22355
Γαλανάκης Μιχ. - Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. - Χόνδρος	22109
Κονσολάκης Ιωάννης - Αμυρά	31420

(Για υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι:

Στην Άνω Βιάννο: Γεώργιος Αντ. Κοντόνασάκης και Αικατερίνη Ματθ. Πετράκη
Στο Ηράκλειο: Αντώνης Αλ. Δουραχαλής και Ναταλία Φρ. Μαυρογιάννη.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ: Για τα κανδήλια:

Κώστας Τσαντηράκης στη μνήμη της μητέρας του Μαρίκας Τσαντηράκη - Ζερβουδάκη 20.000
Για την έκδοση: ΕΠ. ΒΙΑΝΝΟΥ 1940-1945: ο Γεώργιος Δ. Κοκολάκης 15.000, ο Περικλής Βλαχάκης 10.000.

Μας έστειλαν:

- Ο Περικλής Βλαχάκης: Για τον Πολιτιστικό Σύλλογο Κερατοκάμπου 10.000, για το ΚΑΠΗ Βιάννου 10.000.
Για το Γηροκομείο Βιάννου: στη μνήμη Κων/νου Ν. Βλαχάκη 5.000, Γεωργ. Τζαμουζάκη 5.000, Θεόφιλου Ζαϊμάκη 5.000.
- Γεώργιος Δ. Κοκολάκης, για το Γηροκομείο Βιάννου στη μνήμη των γονέων του Δημητρίου και Δέσποινας Κοκολάκη 20.000.
- Ο Κώστας Γ. Βλαχάκης στη μνήμη Κων/νου Εμμ. Βλαχάκη 10.000.
- Η οικογ. Εμμ. Β. Ραπτάκη στη μνήμη Δημητράς Ι. Σηφάκη. 30.000 δρχ.

Κατέθεσαν για την αγιογράφηση του Ι.Ν. Μιχαήλ Αρχαγγέλου Άνω Βιάννου:

Οικ. Πέτρου Κονδυλάκη στη μνήμη Εμμανουήλ, Πολύμνιας και Χαράλαμπου Κονδυλάκη 40.000 δρχ.

Στη μνήμη Εμμανουήλ Βολωνάκη ο Ιωάννης Εμμ. Κοκολάκης 10.000 και Ιωάννης Δημ. Κοκολάκης 20.000.

Ο Εμμανουήλ Παπαγιάννης στη

μνήμη: Σοφίας Χ. Πετράκη 5.000, Κων/νου Εμμ. Βλαχάκη 5.000, Πολυχρόνη Αθουσάκη 10.000, Γεωργίου Θεοδωράκη 10.000 και Θεόφιλου Ζαϊμάκη 10.000.

Στη μνήμη Θεόφιλου Ζαϊμάκη: οικ. Αδαμαντίου Μπριντάκη 50.000, Γεώργιος Καργιολάκης 10.000, Ελευθερία Ηγουμενίδη 5.000, Ειρήνη και Νικόλαος Σπανάκης 15.000, Αδάμ Δοριάκης, 10.000, Μιχαήλ Αδ. Δοριάκης 5.000, Ειρήνη και Μιχάλης Πετράκης 5.000, Εμμανουήλ Κλαδάκης 10.000, Στέλλα Παπαγιαννάκη 5.000, Εμμανουήλ Δημόπουλος 10.000, Μιχαήλ Καδιανάκης 10.000, Ξανθούλα και Κλειώ Αλ. Αγαπάκη 10.000, Κων/νος Ψαρολογάκης 5.000, Δημήτριος Καδιανάκης 30.000, Γεώργιος Κατσαράκης 10.000, Χαράλαμπος Παπαδομαρκάκης 10.000, Γεώργιος Μαρκάκης 10.000, Ηρακλής Γιαμαλάκης 5.000, π' Στυλιανός Γεωργιαννάκης 5.000, Δημόνικος Γ. Λουλάκης 5.000, η γυναίκα του και τα παιδιά του 50.000, Χρυσάνθη Ηγουμενίδη 20.000.

Υπέρ του Γηροκομείου στη μνήμη Γεωργίου Θεοδωράκη Οι υπάλληλοι ΔΟΥ Αρκαλοχωρίου 23.000, 6ο Γυμνάσιο Ηρακλείου 20.000, Αδάμ-Μαρίνα Παπαμαστοράκη 10.000, Αικατερίνη Μ. Γουρnieζάκη 10.000, Σοφία Στρατουδάκη 10.000, Μαθηαίος Κονσολάκης 5.000

στη μνήμη του Μανώλη Βολωνάκη Μανώλης-Ευαγγελία Παπαδάκη 5.000, Δημήτρης-Στέλλα Βολωνάκη 20.000, Ζωή-Σοφία Βολωνάκη 10.000, Κώστας-Ελένη Βολωνάκη 10.000, Γεράσιμος Αποστολόπουλος 5.000

Η κ. Μαρία Ν.Χρηστάκη στη μνήμη των νεκρών της 50.000
Η κ. Ουρανία Μελισουργάκη στη μνήμη των νεκρών της 15.000

Στη μνήμη Θεόφιλου Ζαϊμάκη: Εμμ. Αναστασάκης (Δήμαρχος), Δημήτριος Μανδαλάκης και Γεώργ. Μανδαλάκης ανά 20.000
Εμμ. Λεβεντάκης, Γεώργιος Κατσαράκης, Δημ. Εμμ. Παπαματθαϊάκης, Μανώλης και Φρόσω Καρτσάκη, Μιχάλης Μπριντάκης (δάσκαλος), Μάνθος Γουρnieζάκης (φαρμακοποιός), Χρυσάνθη Ηγουμενίδη, Γεώργιος Λασηθιωτάκης ανά 10.000.

Κων/νος Αγγουράκης, Ευάγγ. Φραγκιαδουλάκης, Χαρ. Πετράκης, Κων/νος Παπαγιάννης, Νίκος Σταυρακάκης, Δημ. Χριστ. Παπαματθαϊάκης, Νίκος Παπαδάκης, Αικ. Εμμ. Σηφάκη, Πανα-

γιώτης-Μαριάνθη Λάμπρου, Εμμ. Νικ. Νεραντζάκης και Εμμ. Βαρδιατζάκης, ανά 5.000.

Για τον Ιερό Ναό Αγίας Αικατερίνης Άνω Βιάννου.
Στη μνήμη Θεόφιλου Ζαϊμάκη, κατέθεσαν:

Η σύζυγός του και τα παιδιά του 50.000, Ταϊκνάκης Βασίλειος, Κουζαράκη Μαρία, Αγαπάκης Γεώργιος, Αγαπάκης Εμμανουήλ ανά 10.000, Σπανάκης Νικόλαος του Παντελή 6.000, Δασκαλάκης Ιωάννης, Αγαπάκης Νικόλαος & Μαρία, Πετράκης Συμεών, Δερεδάκης Νικόλαος & Αικατερίνη ανά 5.000.

Στη μνήμη Γεωργίου Θεοδωράκη Δασκαλάκης Ιωάννης και π' Ιωάννης Κοντάκης ανά 10.000.
Για την Ενορία Αγ. Δημητρίου Άνω Βιάννου: Στη μνήμη Γεωργίου Θεοδωράκη.

Η σύζυγός του και τα παιδιά του 100.000δρχ.

Μιχ. Πλαντζουνάκης, Εμμ. Τριγωνάκης, ανά 20.000

Ιωάννης Επιτροπάκης (Αρκαλοχώρι), Κλειώ Χλειουνάκη, οικ. Σοφίας Καρπαθάκη, Δημ. Ι. Πλαντζουνάκης, Δημ. Εμμ. Πλαντζουνάκης, Κων/νος Τριγωνάκης, Αναστασία Τριγωνάκη και Χαρίλ. Τριγωνάκης ανά 10.000δρχ.

Δημόνικος Γ. Λουλάκης, Γεώρ. Π. Λουλάκης, Μιχ. Καπετανάκης, οικ. Γεω. Στεργιάκη, Εμμ. Αγιοργιωτάκης, Εμμ. Μιχελινάκης, Σταύρ. Βλαχάκης, Κοκονοζάκης, Γεώρ. Κατσαράκης, Ευάγγ. Χρηστάκης, Μαρκυγιαννάκης, Νίκη Παπαδημητράκη και Χαρ. Τοκαλίδης, ανά 5.000δρχ.

Στη μνήμη Γεωργίου Θεοδωράκη προσέφεραν: ο Ιωάννης Δασκαλάκης 10.000 για τον Ι.Ν. Αγ. Αικατερίνης και η Σούλα Καπετανάκη 10.000 για τον Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τον αγαπημένο μας ανιψιό Μεταξάκη Νίκο, που πέτυχε στις εξετάσεις της Κτηματικής Τράπεζας, συγχαίρομε και του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Οι θείοι του

Γιώργος -Κατίνα Μεταξάκη

Ευχαριστήριο

Ευχαριστούμε θερμά τους γιατρούς και το προσωπικό του Κέντρου Υγείας για τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που κατέβαλαν, για να κρατήσουν στη ζωή τον αγαπημένο μας Θεόφιλο. Ιδιαίτερως ευχαριστούμε τους γιατρούς Γιάννη Χριστοφορίδη και Μανώλη Μπουσιαλέτο. Επίσης τον Δημήτρη Πλαντζουνάκη του Εμμ. καθώς και τον Μάνθο Γουρnieζάκη (φαρμακοποιό). Ευχαριστούμε επίσης όλους που μας συμπαρησάστηκαν στο βαρύτατο πένθος μας από τον αδόκητο θάνατο του αγαπημένου μας Θεόφιλου και όσους κατέθεσαν χρηματικά ποσά στη μνήμη του.

Η γυναίκα του και τα παιδιά του
Νίκος Γ. Βλαχάκης

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ ΑΘΟΥΣΑΚΗ

Πατέρας, φίλος, σύζυγος, γιος κι αδελφός.
Στη ζωή πάντα λαμπρός.
Χάθηκες σαν οπτασία στο φως.
Εκεί που είσαι θα είσαι ο εκλεκτός πατέρας, φίλος, σύζυγος, γιος κι αδελφός

Τα Παιδιά σου

Η μοίρα κι αν σε ζήλεψε και γρήγορα σε πήρ' από κοντά μας, θα μείνεις πάντα ζωντανός στο νου και στην καρδιά μας.

Οι αδελφές σου Μαρία-Κατερίνα

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

Στη μνήμη του Κωστή του Βλαχομανώλη

Στον Κωστή του κάμπου, στον Κωστή της Βιάννου, που πάντα θα θυμόμαστε

Σκοτεινιάσε στον κάμπο, ένα θρόισμα, ένας ψιθύρος ακούστηκε, καθώς οι ελιές έλεγαν η μια στην άλλη: Σήμερα δεν είδαμε τον Κωστή μας.

Πράγματι ο φίλος τους, που κάθε μέρα ήταν κοντά τους, δεν είχε πάει να τις δει. Στείλανε τον αέρα να μάθει τα μαντάτα από το χωριό κι εκείνος γύρισε θυμωμένος και λυπημένος. Ο φίλος τους δεν θα ήταν κοντά τους. Το σκοτάδι είχε πέσει πια για τα καλά. Οι ελιές λύγισαν τα κλαδιά τους και βούρκωσαν: Καλό ταξίδι, είπαν όλες μαζί και ο αέρας πήρε τις φωνές τους, να τις γυρίσει σ' όλα τα χωριά, να μαθευτεί πως ο φίλος της γης, ο φίλος των δένδρων, ο φίλος της ζωής είχε πια φύγει.

Καλό ταξίδι, Κωστή, θα σε θυμόμαστε πάντα, ψιθύρισαμε κι εμείς όλοι, όταν μάθαμε πως ο Θεός θέλησε να σε πάρει στη συντροφιά του. Γιατί είμαστε βέβαιοι πως η χριστιανική σου καρδιά και η αγνή σου ψυχή, που σε χαρακτήριζαν σε όλη τη ζωή σου, θα σε οδηγήσουν σ' άλλα Λιβάδια, στα Λιβάδια του Παραδείσου.

Η Βαγγελιώ, η Κατερίνα και ο Μανώλης μπορεί να μη σ' έχουν πια κοντά τους, αλλά έχουν το παράδειγμα όλης σου της διαδρομής, που διδάσκει πώς πρέπει να πορευτούν, σε στιγμές εύκολες ή και δύσκολες. Πάντα μαζί, πάντα ενωμένοι έχοντας οδηγό την αλήθεια, την πίστη και την αγάπη.

Έτσι είναι βέβαιο ότι ο Μανώλης και η Κατερίνα, ξεπερνώντας σκοπέλους και ψευτοπροβλήματα, θα πετύχουν στη

ζωή τους και θα δώσουν την ευκαιρία στον Κωστή, από κει ψηλά που βρίσκεται, να χαμογελάει ευχαριστημένος μ' εκείνο το χαμόγελο που χάριζε σ' όλο τον κόσμο, καθώς πίστευε πως όλο ο κόσμος ήταν φίλοι του και πράγματι ήταν.

Είναι για όλους δύσκολο να πιστέψουμε πως ο Κωστής δεν είναι πια κοντά μας.

Είναι όμως βέβαιο ότι η μορφή του δε θα σβήσει, η φωνή του δε θα πάψει ν' ακούγεται, τα χνάρια του δε θα χαθούν, όσο εμείς που τόσο τον αγαπήσαμε θ' ανάβουμε ένα κερί στη μνήμη του. Στη μνήμη ενός ανθρώπου που απέδειξε ότι δεν είναι τα γράμματα και οι σπουδές αλλά η αγνή καρδιά και οι καθαρές ιδέες, που φτιάχνουν τους αληθινούς Ανθρώπους.

Νίκος Γ. Βλαχάκης

Στη μνήμη της αδελφής μου Ελένης Κόμη - Στυλιανού, που πέθανε στις 19-3-1999 στο Ηράκλειο Κρήτης

Πολυαγαπημένη μου αδελφούλα Ελένη και δεύτερη μανούλα μας. Τι να πρωτοθυμηθώ για σένα. Εμάς τ' αδελφία σου, που ήμασταν πιο μικρά μας λάτρευες, μας έπλενες, μας χτένιζες, μας έβαζες κορδέλες στα μαλλιά, μας έφτιαχνες παπούτσια στα μαύρα χρόνια της κατοχής. Πολλές

φορές έκοβες το ψωμί από το στόμα σου, για να το φάμε εμείς τα μικρά σου αδελφία.

Η αγκαλιά σου ήταν ο γιατρός μας, η φωλιά μας, η παρηγοριά μας.

Ήσουν αφοσιωμένη και γλυκιά σύζυγος, λάτρευες τους γονείς, τ' αδελφία σου, τ' ανίψια σου και όλο τον κόσμο.

Πάντα χαμογελούσες και με μια τρυφερή κουβέντα μας έδινες κουράγιο για τη ζωή.

Ας είναι αιώνια η μνήμη σου, αγαπημένη μου αδελφούλα Ελένη, και ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει.

Όσο ζω, θα σε θυμάμαι και θα σ' αγαπώ.

Η αδελφή σου Μελπομένη

Χάσαμε και τον Θεόφιλο Ζαϊμάκη

Το μαύρο πέπλο του θανάτου απλώθηκε πάλι και πλάκωσε τη Βιάννο εντελώς άξαφνα, αναπάντεχα, χωρίς προηγούμενο και προειδοποίηση. Έτσι, όπως μας έχει συνηθίσει τελευταία η κακή μοίρα του τόπου μας, με τα αλλεπάλληλα χτυπήματα.

Ένας εξαιρετός άνθρωπος, ένας διαλεχτός Βιαννίτης, ο Θεόφιλος Ζαϊμάκης, έφυγε παραμονές του Πάσχα και γέμισε θλίψη μικρούς και μεγάλους, όλη τη βιαννίτικη κοινωνία, απ' άκρη σ' άκρη, μα και πιο πέρα όλους που τον ήξεραν κι έμαθαν το θλιβερό μαντάτο! Άνθρωπος σοβαρός, με τη διευθέτηση και τακτοποίηση εκκρεμοτήτων και αναγκών

την κοινωνική παραδοχή, πάντα προσηνής, φιλικός, καταδεχτικός, τιμούσε με ζηλευτή συνέπεια και υπευθυνότητα, επί τριάντα χρόνια στη σειρά, το επάγγελμα του ταξιδιτζή, δεύτερος χρονικά στη συμπαθέστατη τάξη των ταξιδιτζήδων της επαρχίας. Φύσει καλόγνωνος, εξυπηρετικός και συνεργάσιμος, διατηρούσε άριστες σχέσεις με τους συναδέλφους και τους πελάτες κι είχε θέσει τον εαυτόν του -πάντοτε σε εικοσιτετράωρη βάση- στη διάθεση του κάθε Βιαννίτη σε ό,τι είχε σχέση με τις μεταφορές αλλά και πολλές φορές με τη διευθέτηση και τακτοποίηση εκκρεμοτήτων και αναγκών

εκτός Βιάννου.

Πάντα σε επιφυλακή, πάντα στο πόδι, πρόθυμος να ανταποκριθεί σε όποια έκτακτη ανάγκη, (ήταν πάντα ακούραστος), ανεξάντλητος, με το χαμόγελο και τον καλό λόγο στα χείλη του!

Όταν τέτοιοι άνθρωποι φεύγουν από κοντά μας και χάνονται, σίγουρα ολόκληρη η Βιάννος αισθάνεται να ορφανεύει, να χάνεται κι αυτή και να φτωχαίνει μέρα με τη μέρα! Ο χαμός του Θεόφιλου άνοιξε μια μεγάλη, αγιάτρευτη πληγή! Ας ευχηθούμε να μείνει η μνήμη του αιώνια!

Μ.Π.

ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ...

Στον θαλασσομάχο Στελιο Κωστή Σπυριδάκη.

Ήμουν αλαργοτάξιδο φανταχτερό καράβι.
Φουρτούνες, τραμουντάνες δε με σκιάζανε
μηδέ και δρόλαπες σκληροί κι άγριοι κάβιοι.
Λάγνες νεράιδες στα λιμάνια δεν μ' αλλάζανε.

Τη ρότα μου με σταθερό το χέρι κράτησα
τον Πολικό έχοντας πάντα για σημάδι.
Στο διάβα μου πολλές φορές αμάρτησα
και βλαστημούσα τις αναποδιές μες στο σκοτάδι.

Με όρτσα τα πανιά σ' άγνωστα πέλαγα
πάλευα με στοιχειά κι άγρια κύματα.
Με τα δελφίνια έπαιζα και γέλαγα
κι αντιστεκόμουνα στου γράϊνου τα χτυπήματα.

Κι ήρθε ο καιρός και γέροι πια αράξαμε,
μπάρκο κι εγώ, ξαρμάτωτο στο Γαλαξίδι.
Της μοίρας τα γραμμένα δεν τ' αλλάξαμε.
Πάντα σε κάποια ακρογιαλιά τελειώνει το ταξίδι...

Σημ. Το ποίημα αυτό είναι εμπνευσμένο από το βιβλίο του κ. Σπυριδάκη "ΘΑΛΑΣΣΑ ΠΙΚΡΟΘΑΛΑΣΣΑ" και του το αφιερώνω με αγάπη.

Μ.Βιάννιος

"ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ"

Εκδότης - Διευθυντής
Γ.Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Οδός Γκερόλα 1 Τη. 281.654
FAX 281.654

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων
Κ.Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
τηλ. 230317

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΓΩΡΓΟΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Ανωγείων 35 Τηλ. 256.435

Ετήσια συνδρομή
Ιδιωτών δρχ. 1000
Κοινοτήτων - Σχολείων - Ενοριών
δρχ. 1.500
Εμβάσματα: Γ.Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ

Επιστολές για την ύλη:
Γ.Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: Γκερόλα 1
71201 Ηράκλειο
Κ.Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστριαί
39 71306 Ηράκλειο

Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μη
δεν επιστρέφονται. Τα
ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν
τις απόψεις των συντακτών τους

ΠΑΛΙΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ

Αγαπητοί φίλοι, στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας έγραφα σχετικές αναμνήσεις για τις παλιές αποκρίες στη Βιάννο, αλλά νομίζω πως πρέπει- έτσι για την ιστορία-να γράψω και ό,τι θυμούμαι για την πνευματική ζωή του τόπου κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες της εποχής εκείνης. Κι αυτό, διότι πρέπει οι νέοι μας να βλέπουν πως οι παλιοί έδιδαν το καλό "παρών" στον τόπο τους, με λιγότερα οικονομικά μέσα τότε και υπό διαφορετικές γενικές συνθήκες.

Σήμερα οι περισσότεροι "πρωταγωνιστές" των καλοκαιρινών αυτών εκδηλώσεων δεν βρίσκονται στη ζωή. Γι' αυτό, ως ευλαβική ανάμνηση της προσφοράς των, ας θεωρηθούν αυτά τα ταπεινά γραφόμενά μου ως μνημόσυνο των!! Τότε λοιπόν, επί προεδρίας του προοδευτικού Συλλόγου Βιάννου «ο Φεραίος» και μετέπειτα «Διαβάτης» των αιμνήτων Νικολάου Κατσαράκη και εν συνεχεία Ανδρέα Παπαδάκη, η όμορφη Βιάννος, κυρίως τα καλοκαίρια, ήταν μια πνευματική «όαση». Πολλοί Βιαννίτες φοιτητές ερχόμενοι από την Αθήνα μαζί με νέους του χωριού δημιουργούσαν τέτοιες ωραίες πνευματικές εκδηλώσεις, που σε εμάς τους παλιούς μένουν αξέχαστες!!

Η μεγάλη αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου είχε μετατραπεί το καλοκαίρι σε μόνιμη θεατρική σκηνή. Εκεί ανεβάστηκαν θεατρικά έργα με τόσο μεγάλη επιτυχία, που και επαγγελματικοί σημερινοί θίασοι θα τα εξήλευαν. Έργα όπως «η Γκόλφω», «η Εσμέ», «ο Σπαγγοραμένος», ο «Πειρασμός» κλπ. ανεβάστηκαν με εξαιρετική επιτυχία. Τότε υπήρχε μια καθολική αλληλεγγύη και αγάπη μεταξύ όλων των νέων της επαρχίας, η αγάπη δε αυτή εκκαλλιεργείτο στους νέους απ' αυτά τα μαθητικά χρόνια (με τα κάλαντα από τους μαθητές του Γυμνασίου Βιάννου προς όλα τα χωριά της επαρχίας).

Έτσι θυμούμαι καλά, κατά τις αναφερόμενες εκδηλώσεις, κάποιον φοιτητή Νομικής από τα Αμिरά (ονόματι, αν θυμούμαι καλά, Παντουβάκη), ο οποίος υπεδέυε τον πρωταγωνιστή «στον Πειρασμό» με εξαιρετική επιτυχία, σαν επαγγελματίας ηθοποιός!!

Τότε οι κοπέλες του χωριού συμμετείχαν μόνο παρασκηνιακά, γιατί τους γυναικείους ρόλους επί σκηνής αναλάμβαναν μόνο άνδρες. Γι' αυτό, όπως θυμούμαι, σε όλα τα έργα τους γυναικείους ρόλους αναλάμβανε συνήθως ο καλλιμόρφος νέος του χωριού μας φοιτητής Νίκος Συμβουλάκης, που η επιτυχής μεταμφίεσή του αποσπούσε σωρεία χειροκροτημάτων.

Τα σκηνικά συνήθως αναλάμβανε κάποιος νέος από το Ηράκλειο ονόματι Αλεξανδρίδης, που συχνά ερχόταν στη Βιάννο γιατί είχε εκεί συγγενείς, και ο οποίος, δυστυχώς, ως έμαθα αργότερα, είχε τραγικό τέλος λόγω ατυχήματος (από πνιγμό) στον Αλμυρό ποταμό. Υποβόλεας στη σκηνή ήταν συνήθως ο τότε υπάλληλος του Ταχυδρομείου Βιάννου μακαριστός Αλέξανδρος Αγαπάκης, πατέρας των κοριτσιών Ξανθούλας

και Κλειώς Αγαπάκη, που και αυτές σήμερα συνεχίζουν την πνευματική προσφορά τους στην όμορφη Βιάννο μας! Μετά το τέλος κάθε παραστάσεως επακολουθούσε κοινό γλέντι των Βιαννιτών "μέχρι πρωίας".

Θυμούμαι καλά ότι το σπίτι του αείμνηστου Νίκου Κατσαράκη εκεί στη γειτονιά μας (ανύπαντρος ο Νίκος τότε) είχε μετατραπεί σε κέντρο συγκεντρώσεως των φοιτητών και νέων του χωριού, που με τις αθάνατες κονδυλιές του εξαιρέτου μακαριστού Πέτρου Θεοδοσάκη από την Πλάκα (επομονομαζομένου «Πετρόμπεη»), εμάθαιναν χορούς και διασκεδάζαν όμορφα ως το πρωί κατά τις ελεύθερες ώρες τους. Όλοι οι ανωτέρω νέοι και με πρωταγωνιστή σε άλλο τόμα δράσεως (το κτίσιμο του ναού του Μιχαήλ Αρχαγγέλου) τον Εθνομάρτυρα Αλέξανδρο Ραπτόπουλο βοήθησαν με εράνους, θεατρικές παραστάσεις κλπ. στο κτίσιμο του Ναού Μιχ. Αρχαγγέλου, πολιούχου της Βιάννου. Μάλιστα ο αείμνηστος Ραπτόπουλος ήταν ο εμπνευστής και στιχουργός των «καλάντων» κάποιας χρονιάς για την ενίσχυση του κτισίματος του ναού, από τα οποία θυμούμαι λίγους στίχους:

«Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά, χρόνια πολλά με τη χαρά, υγεία, ευτυχία, του Χριστού η ευλογία»

«είναι ο σκοπός μας ιερός, και υψηλότερος και σοβαρός και πρέπει όσο μπορείτε και εσείς να βοηθείτε».

«Για να κτισθή ο ιερός Ναός νά 'ναι στολίδι στο χωριό» κλπ.....

«παίρνομε λάδι και λεπτά, στάρι, κριθάρι και λοιπά παίρνομε και κουλούρια... από εκείνα τα καινούργια!»

Έτσι εκτίσθηκε ο περικαλλής ναός μας, για τον οποίο η ομαδική προσφορά των κατοίκων υπήρξε συγκινητική και επιφυλασσόμεθα, αν είμαστε καλά, άλλη φορά να γράψομε λεπτομερώς για το κτίσιμό του!

Πόσο όμορφα θα ήταν, αν η εικόνα αυτή των εκδηλώσεων της παλιάς εποχής στη Βιάννο μας επαναλαμβάνονταν σήμερα από τους νέους μας με την ίδια αλληλεγγύη και συμμετοχή σε πνευματική προσφορά; Ακόμα και η εκκλησία αν συμμετείχε με τους ιερείς της περιοχής σε συλλεϊτουργα τους εορτάζοντες ναούς κάθε χωριού της περιοχής, δεν θα ήταν μια ωραία σύμφιση των σχέσεων κλήρου και λαού; Τούτο όμως το θέτω υπό την ορθή κρίση του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη μας κ.κ. Νεκταρίου.

Πολυχρόνης Μ. Κονταξάκης

«Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΡΑ»

του Γιάννη Νεραντζάκη, Συν/χου εκπ/κού

Λεβεντάνθρωπος ο παπα-Χριστόφορος. Καπετάν παπάς ο παπα-Χριστόφορος. Πολεμιστής, αφανής ήρωας στην Αλβανία, στο Τεπελένι, στη Χειμάρρα, στο Πόγραδετς. Πολεμιστής στη μάχη της Κρήτης το Μάη του 1941. Στη σκληρή Εθνική Αντίσταση τα χρόνια της κατοχής. Παλληκάρης και τιμημένος!

Παντρεύτηκε, ύστερα από σφοδρό έρωτα, τη Ζωή του Συμβουλοδημήτρη, την καπετανισσα, την λεβέντισσα, την πανέμορφη κοπελιά. Στέσανε σπίτι, κάνανε καλή οικογένεια, κάνανε τρία παιδιά, το πρώτο κορίτσι και τ' άλλα δυο αγόρια.

Αλλά και τέλειος χριστιανός γεμάτος αγάπη και δικαιοσύνη προς όλους! Είχε τελειώσει το Γυμνάσιο, αλλά δεν επροχώρησε πιο πέρα. Κατοχή, φτώχεια, στερήσεις... Είχε δημιουργήσει και οικογένεια. Κι όταν ξαφνικά πέθανε ο γερο-παπάς του χωριού, ο παπα-Γρηγόρης, όλοι οι χωριανοί αυτόν θέλανε για ιερέα. Κάνανε επιτροπή, πήγαινε στον Δεσπότη τον Διονύσιο, παρακάλεσαν κι ο καλός Δεσπότης δεν τους εχάλασε το χατίρι.

Και να'σου τονε, ψηλός, λεβέντης, αγαπητός και τιμημένος παπάς στο όμορφο χωριό του.

... Δύσκολα τα χρόνια εκείνα. Πέτρινα τα χρόνια εκείνα αμέσως μετά την τριχρονη εχθρική κατοχή. Φτώχεια, στερημένη ζωή, καθόλου ανέσεις. Μήτε ηλεκτρικό φως, μήτε τηλεφώνια, μήτε αυτοκίνητα, μήτε καλά σπίτια, που έχουν σήμερα. Ο λύχνος, η λάμπα του πετρελαίου, το φως τους, σκληρή ζωή, εργασία όλοι. Ριχτήκανε όλοι στην καλλιέργεια της μάνας γης, της τροφοδότριας γης των προγόνων τους. Και τα παιδιά τους στα γράμματα, στις τέχνες, στις επιστήμες.

Μικρό το χωριό τους, το Αετοχώρι. Σκαρφαλωμένο στα πρόβουνα του μεγάλου βουνού, με απέραντη θέα προς τα κάτω, προς τα Καμποχώρια. Με απέραντη θέα προς το Νότο, προς το γαλανό Λιβυκό, την ολοκάθαρη, την απέραντη Μεσόγειο! Γεωργοί, βοσκοί και κτηνοτρόφοι οι πιο πολλοί του κάτοικοι. Και ψαράδες ήταν μερικοί στην πολύ μακρινή, μα όμορφη παραλία τους.

Μικρό, πολύβουο όμως το σχολείο τους, με 42 μαθητές κι ένα μόνο δάσκαλο. Τον λεβέντη τον ψηλό, τον αγριωπό, τον γλυκομίλητο όμως, τον μπεσαλί και σωστό. Τον καλό μου φίλο τον Φιλοκτήτη.

Κυνηγός ο φίλος μου ο Φιλοκτήτης. Τις ελεύθερες ώρες του έπαιρνε το τουφέκι του και κυνηγούσε πάνω στα δάση και στα ρουμάνια.

«Πάντα του με τον Έρωτα

πήγαινε στο κυνήγι

κι ως κι αν επέτα του πουλί, δεν τ' άφηνε να φύγει!»...

Κι ήταν η σακούλα του πάντα γεμάτη λαγούς, πέρδικες και τσίχλες...

... Αρχές τ' Απρίλη τη χρονιά εκείνη. Τ' Απρίλη του δροσερού, του ανθισμένου, του γεμάτου δροσιές και βιόλες. Στις 28 του ήτανε το Πάσχα, η μεγάλη Λαμπρή. Πολλές βροχές και χιόνια τη χρονιά εκείνη. Εχόρτασεν η γη νερό, εχόρτασε δροσεράδα και τώρα τα δίνει πίσω όλα της τα πλούτη! Λουλούδια στους κάμπους, λουλούδια στα πλάγια, λουλούδια στους βράχους, λουλούδια παντού. Ο ακαθωτός ασπάλαθος, σαν μικρός θεός επιτάφιος, μυρίζει πανέμορφα, μυρίζει δυνατά κι η πράσινη φασκομηλιά κι ο αρωματικός θύμος! Ανεμώνες, ζουμπούλια, αγριολούλουδα, γεμάτη η φύση! Δροσιά και ειρήνη.

«Οι πέρδικες χαμοπετούν, τα λουλουδάκια ανθισαν κι από τ' αγκάλες τ' ουρανού γλυκύς βοράς εφύσα!».

Η πανέμορφη Δανάη, κόρη του παπα-Χριστόφορου, παρέα με τις όμορφες φιλέδες της, βγήκανε εκείνο το Σαββατόβραδο για να μαζέψουν αγριόχορτα. Πανέμορφες και δροσερές, αλαργάρανε απ' το χωριό, προχώρησαν προς το βουνό. Κρατούσαν στα καλάθια τους και μπουκαλάκια λάδι να ανάψουνε τα καντήλια στην Παναγία την Κερά! Πάνω από 600 μέτρα, σχεδόν στην κορυφή του βουνού, ήτανε το πετρόκτιστο εκκλησάκι της Παναγίας! Το 1910 είχε κτιστεί από τους ευσεβείς Αετοχωρίτες. Θέα απέραντη, δροσερό αεράκι, σχεδόν κρύο αεράκι, κι ας ήτανε κι Απρίλης! Γελαστές και κατακόκκινες από τον ανήφορο, φτάσανε οι κοπελιές στην Παναγία. Ανοίξανε την εκκλησία με σεβασμό, μπήκανε, προσκυνήσανε τις άγιες εικόνες, ψιθυριστά κάνανε την προσευχή τους, τις δεήσεις τους, τις τρυφερές επικλήσεις τους.

«Ω Παναγία μου κερά, απού'σαι στο παπούρι, βλέπε μου την αγάπη μου, γατέχεις τηνε πούρι!»

«Ω Παναγία μου κερά με τα πολλά καντήλια, βλέπε μου την αγάπη μου, να σου τα κάνω χίλια!»

Σκουπίσανε την εκκλησία, τις εικόνες, ανάψανε τα καντήλια και μια στιγμή, να κι η γλυκιά ψαλμωδία από τα όμορφα χείλη τους:

«Τη υπερμάχω στρατηγώ τα ικητήρια...»

Η γλυκιά μελωδία, σαν μελωδία αγγέλων, ανέβαινε σαν θείο θυμιάσμα στον ουρανό, στην Κυρία των αγγέλων!...

Και να σου τονε το φίλο μου το Φιλοκτήτη.

Κυνηγούσε τρυγόνια, άκουσε τη γλυκιά ψαλμωδία και πλησίασε προς την εκκλησία. Ψηλός, ιδρωμένος, κατακόκκινος, με το τουφέκι στο χέρι, με το σακούλι γεμάτο τσίχλες και τρυγόνια.

Οι κοπελιές ξαφνιαστήκανε, ντραπήκανε, σωπαίνουνε όλες, δεν το περιμένανε αυτό. Αυτός γελαστός τις χαιρέτη

σε, κι η πανέμορφη Δανάη πρώτη τον υποδέχτηκε:

-Καλώς τονε τον κ. Φιλοκτήτη, καλώς τονε! Παρέα όλοι, του πρόσφεραν σταφίδες, ξερά σύκα που κρατούσανε και η Δανάη ένα ποτηράκι δροσερό νερό. Ο Φιλοκτήτης πρόσφερε σε κάθε κοπελιά από ένα τρυγόνι, 7 είχε στη σακούλα του.

-Θα παρακαλέσω τον πατέρα μου να'ρθούμε την Παρασκευή εδώ, να πούμε στην Παναγία την Κερά τους χαιρετισμούς, τον Ακάθιστο ύμνο!

Μπράβο, της είπανε όλοι!...

...Η παράκληση της πανέμορφης Δανάης εισακουστήκε από τον πατέρα της, τον «καπετάν» παπα-Χριστόφορο. Και να τους όλους την Παρασκευή 3 Απριλίου στην Παναγία την Κερά για τον Ακάθιστο ύμνο. Κι ήτανε χάρμα κι ήτανε πανέμορφο όνειρο να βλέπεις όλο σχεδόν το Αετοχώρι ν' ανεβαίνει, ν' ανεβαίνει προς την Παναγία την Κερά!

Με τα καλά τους τα ρούχα όλοι και όλες, με λουλούδια στα χέρια, με μπουκαλάκια λάδι στις τσάντες τους, ανεβαιναν τον τραχύ ανήφορο. Με τα πόδια οι νέοι, οι νέες και τα παιδιά, πάνω στα γαϊδουράκια οι ηλικιωμένοι κι οι ανήμποροι. Καραβάνι πολύχρωμο, караβάνι χαρούμενο, με πίστη στο Θεό και στην Παναγία, την Αγία, στα μάτια και στην καρδιά τους. Και γέμισεν ο τόπος, γύρω από την εκκλησία, γαϊδουράκια με τις πολύχρωμες πατανιές και τ' άσπρα σεντόνια! Ο παπα-Χριστόφορος είχε πάει πιο μπροστά, με τον νεωκόρο τον Δημόνικο και τους ψάλτες. Πιάσανε οι ψάλτες τα λίγα στασίδια στα αναλόγια να περίμεναν τον κόσμο να μαζευτεί.

Εκεί κι ο Αριστόδημος κι ο Συμβουλάκης κι ο Μανταλάκης, εκεί κι ο Μιχαήλος Καπετανάκης. Μόλις βασιλέψε στις απέναντι κορφές ο ήλιος ο ζωοδότης, δυνατό καμπανόκτύπημα, συνεχές κι ατελείωτο, αντήχησε κι αμέσως άρχισε ο μέγας εσπερινός!!

«... Ουρανών υψηλοτέρα, Χαίρε γης το Θεμέλιον»

«Χαίρε η μόνη άμωρος εν γυναιξί και καλή!»

«Χαίρε, τίμιον διάδημα, βασιλέων ευσεβών!»

«Τη υπερμάχω στρατηγώ τα νικητήρια!» ψάλλουν οι καλοί μας ψάλτες.

Κι αρχίζει ο ευσεβής μας ιερέας, μπροστά από το ανθοστόλιστο εικόνισμα της Παναγίας μας, τους αθάνατους ύμνους:

«Άγγελος πρωτοστάτης ουρανόθεν επέμφθη ειπείν τη Θεοτόκω το Χαίρε!»...

Είκοσι τέσσερις «οίκοι» είναι οι Χαιρετισμοί, όπως τους λέει ο λαός. Και τελείωνε ο κάθε οίκος, με το «Χαίρε, νύμφη ανύμφευτε!» και το «Άλληλούια!»

Ο πιστός λαός στραυροκοπιέται συνέχεια και υμνεί την «Κυρία των Αγγέλων».

...Είχε βγει το φεγγάρι, πανσέληνος τη βραδιά εκείνη, και φώτιζε την επιστροφή των πιστών στο Αετοχώρι.

Ηράκλειο 21-3-1997
Γιάννης Νεραντζάκης

**ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ ΜΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ
ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΕ ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΙΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ**

Από ιδιοκτήτη Ιωάννη Αγαπάκη τηλ. 01-6200428, 094-915161

A. Ενοικιάζονται

Παραλία Κερατοκάμπου Βιάννου 200μ. από το κύμα, ύψωμα, θέα απεριόριστη στο Λιβυκό, γκαρσιονιέρες καινούργιες επιπλωμένες ετησίως 500χιλ.

Σαϊζόν 400χιλ., μηνιαίες 200χιλ.

Επίσης οι παραπάνω γκαρσιονιέρες πωλούνται

B. Στον Κερατόκαμπο στο ύψωμα ευθεία επάνω από την εκκλησία της παραλίας 400μ. πωλείται έκταση 11 στρεμμάτων 40εκατ. Πληροφορίες σε σοβαρά ενδιαφερομένους.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε πολύ όσους μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος μας για το θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και αδελφού, Γιώργου Θεοδωράκη, τους δωρητές στη μνήμη του σε διάφορους φορείς ή όσους εκδήλωσαν τη συμπράστασή τους με οποιοδήποτε τρόπο.

Ευχαριστούμε επίσης το κέντρο Ε.μ. Κοκολάκη στον Κερατόκαμπο, για τη δωρεάν παροχή καφέ σ' όσους πήραν μέρος στην τελετή του 40ήμερου μνημοσύνου του στις 18 Μαΐου στον Κερατόκαμπο.

Η σύζυγος Φωτεινή Θεοδωράκη - Τριγωνάκη, τα παιδιά του, τ'αδέλφια και λοιποί συγγενείς.

**Πιστώσεις
στους δήμους**

Για τις ανάγκες των σχολείων του Νομού Ηρακλείου, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κατανέμει 210,5 εκατ. δρχ. στους 26 δήμους του Νομού.

Στο Δήμο Βιάννου δίνονται 4.950.000 δρχ. για τα 16 σχολεία του Δήμου.

**ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ
ΔΩΜΑΤΙΑ**

για θερινό και χειμερινό τουρισμό «Gorgona» «Γοργόνα», στην Άρβη, δίπλα στη θάλασσα. Άριστη εξυπηρέτηση, ευχάριστο περιβάλλον. Τηλ. (0895) 71353, (081) 287680 και 221409

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΣΚΟΥΜΠΕΚΑΚΗΣ

ΜΑΡΜΑΡΑ-ΠΛΑΚΑΚΙΑ-ΜΝΗΜΕΙΑ

ΝΙΚΗΣ 2 ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΤΗΛ. 320.295, (0895) 22694

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ

Γράφει ο ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗΣ
Ανώτ. ΑΕ/ΚΟΣ Ε.Α

«Αυτό το λόγο θα σας πω, δεν έχω άλλον κανένα:
Μεθύστε με το θάνατο κρασί του Εικοσιένα».

Κ. Παλαμάς

Φίλε Αναγνώστη,

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, ο Ελληνισμός όπου γης δόξασε και τίμησε τη μεγάλη Εθνική Επέτειο της 25ης Μαρτίου 1821. Συμμετέχοντας κι εγώ σ' αυτόν το γιορτασμό, ανοίγω, με τη σκέψη μου, τις σελίδες της ιστορίας και νοερά συντροφεύω τους αντρωμένους αγωνιστές, σε στεριές και θάλασσες, στα ένδοξα πεδία των μαχών, στα μαρμαρένια αλώνια του Χάροντα, που σ' αυτά πάλεψαν με το θάνατο για να αναστήσουν το Γένος μας...

Βυθίζομαι στο βαθύ σκοτάδι σκλαβιάς αιώνων, ακούω τον αντίλαλο των στεναγμών των πατέρων μας και τους θριαμβικούς αλαλαγμούς των κατακτητών και νιώθω να ξεκινά ενάντια στους τυράννους Παλλαϊκή Αντίσταση, για μια ζωή ανθρώπινη, λεύτερη και δίκαιη, για μια επάξια θέση κάτω από τον ήλιο.

Ακόμη ζωντανεύω στη σκέψη μου και με δέος και περηφάνια θαυμάζω πράξεις ηρωικές, θυσίες κι ολοκαυτώματα, τα αίματα και τα δάκρυα, που πότισαν κι αγίασαν τη γη που μας κληροδότησαν οι πατέρες μας (πρόγονοι) με ρητή την εντολή να την κρατήσουμε κι εμείς λεύτερη και περήφανη.

Με σεβασμό και δάκρυα στα μάτια αγκαλιάζω τους νεκρούς, που με το θάνατό τους, με τη θυσία τους οριοθετούν και φωτίζουν το δρόμο του προς την πατρίδα χρέους τους.

Μέσα στο βαθύ σκοτάδι της σκλαβιάς, που ακολουθούσε το πάριμο της Πόλης και το ολοκαύτωμα του Ελληνισμού, σιγά σιγά, μέρα με τη μέρα άρχισε να γεννιέται η Αντίσταση του Γένους, άρχισε να ζωντανεύει ο πόθος για λευτεριά. Από στόμα σε στόμα άρχισε να πλανιέται ένα θεϊκό, ουράνιο μήνυμα, ένας πόθος, μια προσταγή, ένα μήνυμα ελπίδας και ανάστασης, ένα μήνυμα που το φέρνει ο αέρας πάνω από στεριές και θάλασσες, πάνω από βουνά και κάμπους κι απαλά το αποθέτει στις καρδιές των σκλαβωμένων, βάλαμο για τις πληγές τους, ελπίδα για λύτρωση και λευτεριά.

Ο ΘΟΥΥΡΙΟΣ του Ρήγα του Βελεστινλή Ξυπνά συνειδήσεις, δυναμώνει ψυχές, γεννά ελπίδες.

«... Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή, παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή...».

Για αιώνες ολόκληρους το σκλαβωμένο Γένος του Ελληνισμού ανηφορίζει το Γολγοθά του μαρτυρίου του σέρνοντας τις βαριές του αλυσίδες. Αγκιστρωμένο στη γη των πατέρων του. Θρέφεται με το αίμα, τις σάρκες και τους στεναγμούς του. Ανασκάπτει με νύχια ματωμένα τη γη, τη ζυμωμένη με τον ιδρώτα και τα δάκρυά του, για να θρέψει τους αφεντάδες του Τούρκους και κοτζαμπάσηδες.

Πικρή κι αβάστακτη είναι η σκλαβιά του. Όλα, κάτω απ' αυτή, βρίσκονται στο έλεος του τυράννου. Η θέλησή του γίνεται νόμος, η ωμή βία και το ματωμένο του γιαταγάνι χρησιμοποιούνται για την επιβολή της απάνθρωπης εξουσίας του. Οι υπόδουλοι δεν εξουσιάζουν τίποτε. Ζωή δεν έχουν, τιμή δεν έχουν, αξιοπρέπεια δεν έχουν, δεν λογίζονται άνθρωποι αλλά «ραγιάδες», ζουν και πεθαίνουν, όταν και όπως ο τύραννος θελήσει...

Άλλος λαός κάτω από τέτοιες συνθήκες, σαν εκείνες που έζησε ο δικός μας λαός 400 ολόκληρα χρόνια, γρήγορα θα είχε καταλήξει στο κοιμητήριο της Ιστορίας, γρήγορα θα είχε αφομοιωθεί με το δυνάστη του. Όμως ο λαός μας, παρά τις άθλιες συνθήκες ζωής, παρά την αδιάκοπη εθνική αιμορραγία, δεν χάνεται, δεν σβήνει. Υπομένει με καρτερία, ξεποσταίνει στα τάρταρα, ζει με το όραμα της λευτεριάς, με την ελπίδα της ανάστασης κι αιώνες η πίστη του στο Χριστό, στάλα με τη στάλα μεταγγίζει στην καρδιά του την πίστη στην πατρίδα και στην προγονική κληρονομία.

Τα ελληνικά βουνά γρήγορα γίνονται λίκνο της πατρίδας, λίκνο της λευτεριάς. Σ' αυτά καταφεύγουν οι αντρωμένοι, οι ανυπότακτοι αρματολοί, κλέφτες και χαϊνήδες, άνθρωποι απλοί, αγρότες δουλευτάδες της γης, αετοί αυτοί πληγωμένοι, που με λαχτάρα προσμένουν και παρακαλούν να βγει ο ήλιος να θερμάνει το σκλαβωμένο Γένος.

«Και με τον ήλιο μάλωνε και με τον ήλιο λέει:

Ήλιε, για δε βαρείς ψηλά...»

Στα ελληνικά βουνά, ώρα με την ώρα, φουντώνει ο εθνικοαπελευθερωτικός ξεσηκωμός. Κλέφτες κι αρματολοί γυμνάζουν τα κορμιά στο τρέξιμο, στο άλμα, στο λιθάρι και στις μπόρες του πολέμου. Εδώ, στα ελληνικά βουνά, οι πολεμιστές της λευτεριάς ασκούνται στο βόλι, στη χρήση των όπλων και προετοιμάζεται σε τάξη ο στρατός του Έθνους, που θα κινήσει το μεγάλο Αγώνα. Εδώ ατσαλώνουν οι ψυχές με χορούς και τραγούδια ηρωικά.

Η Αντίσταση του Έθνους γιγαντώνεται μέρα με τη μέρα. Ο κλήρος συγκεντρώνει γύρω του στις εκκλησίες τους απελπισμένους και στα «Κρυφά σκολειά» γαλουχεί τα σκλαβωμένα Ελληνόπουλα στην Ορθοδοξία και στην Φυλή μας τα ιδανικά. Οι νησιώτες, στη λεβεντογέννα Κρήτη και στα αφροστεφανω-

μένα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου, καταφεύγουν στις θάλασσες, σκληραίνουν στην αλμύρα τους, κουρσεύουν τα σουλτανικά καράβια και προετοιμάζουν τους πυρπολητές και τους ναυμάχους, που θα χρησιμοποιήσει αργότερα η Επανάσταση.

Από τα ελληνικά βουνά οι αντρωμένοι, με το τουφέκι και την πάλα, σε ακατάπαυστες επιδρομές μέρα και νύχτα, σε ζηλευτές πράξεις ηρωισμού και θυσίας εμπυχώνουν τους υπόδουλους, βοηθούν τους αδύνατους, εκδικούνται τους τυράννους, τιμωρούν τους προδότες τουρκολάτρες...

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες ξεκίνησε ο μεγάλος αγώνας, το θάνατο «Εικοσιένα», σε στεριά και θάλασσα. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες υψώθηκαν τα Λάβαρα με το Σταυρό και τα μπαϊράκια των καπεταναίων. Και σήμαναν τα σήμαντρα σε συναγερμό κι ήχησαν σε πολεμικό παιάνα οι σάλπιγγες κι άνοιξαν τα πανιά στα καράβια. Χωρίς υπολογισμούς για το ποιος θα ζήσει και ποιος θα πεθάνει, σηκώθηκε ο λαός με περισσή τόλμη κι απόφαση να διεκδικήσει τη δική του πατρίδα, τη δική του γη, να διεκδικήσει μια θέση κάτω από τον ήλιο, που να ζει ως ελεύθερος άνθρωπος και να πεθάνει ως χριστιανός σ' αυτή.

Γι' αυτόν τον μεγάλο Αγώνα που το Έθνος ξεκίνησε, γράφει ο Αγωνιστής Οδυσσεάς Αντρώτσος στους Γαλαξιδιώτες:

«...Ηγαπημένοι Γαλαξιδιώτες.

Ήτανε βέβαια από το Θεό γραμμένο ν' αδράξουμε τ' άρματα μια ημέρα και να χυθούμε καταπάνου στους τυράννους μας, που τόσα χρόνια ανελεήμονα μας τυραγνεύουν.

Τι τη θέλουμε, βρε αδέρφια, αυτή την πολυπικραμένη ζωή, να ζούμε αποκάτου στη σκλαβιά και το σπαθί των Τούρκων ν' ακονιέται στα κεφάλια μας. Δεν τηράτε που τίποτε δεν μας απόμεινε;

Οι εκκλησίες μας γενήκανε τζαμιά κι αχούρια των Τούρκων. Κανένας δεν μπορεί να πει πως τάχα έχει τίποτα εδικό του, γιατί ταχιά βρίσκεται φτωχός σαν διακονιάρης στη στρατά. Οι φαρμέλιες και τα παιδιά μας είναι στα χέρια και στη διάκριση των Τούρκων.

Τίποτε, αδέρφια, δεν μας έμεινε. Δεν είναι πρόποντας λοιπόν να σταυρώσουμε τα χέρια και να τηράμε τον ουρανό...

Στα άρματα, αδέρφια. Ή να ξεσκαλωθούμε όλοι ή να πεθάνουμε. Και βέβαια καλλίτερο θάνατο δεν μπορεί να προτιμήσει κάθε Χριστιανός κι Έλληνας...».

«... Ακούω κούφια τα τουφέκια, ακούω σμίξιμο σπαθιών ακούω ξύλα, ακούω πελέκια, ακούω τριξιμο δοντιών...

Α! Τι νύχτα ήταν εκείνη, που την τρέμει ο λογισμός; Άλλος ύπνος δεν εγίνη πάρεξ θάνατου πικρός...

Της Αυγής δροσάτο αέρι, δε φυσάς τώρα εσύ πλιο στων ψευδόπιστων τ' αστέρι. Φύσα, φύσα εις το ΣΤΑΥΡΟ...».
(Διον. Σολωμού, Ύμνος εις την Ελευθερίαν, στρ. 44,45,73)

Και μέθυσε ο λαός, άνδρες, γυναίκες και παιδιά με θάνατο κρασί. Και μια φούχτα ελεύθεροι σκλάβοι, σκελετωμένοι, χωρίς όπλα, χωρίς εφόδια, χωρίς τρόφιμα, χωρίς βοήθεια καμιά, χωρίς συμμάχους χριστιανούς ή αλλόθρησκους, μόνο κι αβοήθητοι αγωνίστηκαν με πείσμα ψυχής πρωτόγονο, με πνεύμα θυσίας κι ανιδιοτέλειας, με έρωτα ασίγαστο για τη λευτεριά. Το πνεύμα τούτου του αγώνα και της θυσίας αποδίδεται χαρακτηριστικά στην παρακάτω περικοπή από τα Απομνημονεύματα του Στρατηγού Μακρυγιάννη.

«... Δυνάμωσα την θέσιν των Μύλων καλά, να πολεμήσωμεν εκεί όσο να λυώσουμε. Ότι αν μας πάρη αυτήνη την θέσιν (ο Μπραϊμής), πάγει και τ' Ανάπλι...

Εκεί οπούφκιανα τις θέσες εις τους Μύλους ήρθε ο Ντερνύς να με ιδή. Μου λέγει: «Τι κάνεις αυτού; Αυτές οι θέσες είναι αδύνατες· τι πόλεμον θα κάμετε με τον Μπραϊμή αυτού; Του λέγω, είναι αδύνατες οι θέσες κι εμείς, όμως είναι δυνατός ο Θεός οπού μας προστατεύει· και θα δειξωμεν την τύχη μας σ' αυτές τις θέσες τις αδύνατες. Κι αν είμαστε ολίγοι εις το πλήθος του Μπραϊμή, παρηγοριόμαστε μ' έναν τρόπον, ότι η τύχη μας έχει τους Έλληνες πάντοτε ολίγους. Ότι αρχή και τέλος, παλαιόθεν και ως τώρα, όλα τα θερία πολεμούν να μας φάνε και δεν μπορούνε· τρώνε από μας και μένει και μαγιά. Και οι ολίγοι αποφασίζουν να πεθάνουν· κι όταν κάνουν αυτήνη την απόφασιν, λίγες φορές χάνουν και πολλές κερδαίνουν.

-Τρε μπιέν, λέγει κι αναχώρησε ο Ναύαρχος...

Ύστερα από σκληρό κι ανελέητο αγώνα, ύστερα από αμέ-

τρητες θυσίες κι ολοκαυτώματα, μέσα στα αποκαϊδια του πολέμου, ένα μικρό κομμάτι του Ελληνισμού απόκτησε τη λευτεριά του. Ζωντανή η περιγραφή, για τον αγώνα αυτό, του λαϊκού αγωνιστή του «Εικοσιένα» Δημήτρη Αινιάν, που γράφει χαρακτηριστικά:

«Ο Λαός της Ελλάδος επαναστάς κατά του τυράννου του υπεστήριξε τον αγώνα διά των όπλων του, διά των τροφών του, διά της περιθάλψεως των πολεμιστών κατά τας πληγώσεις και ασθενείας των. Απώλεσε γονείς, τέκνα, αδελφούς, συγγενείς και φίλους κατά τας αιματηράς της Επανάστασως μάχας.

Είδε καιομένην την οικίαν του, κατεστραμμένην την φυτείαν του, διαρπαζομένην ή φθειρομένην πολλάκις την σποράν του, επείνασεν, εγυμνήτευσεν, εμακρύνθη πολλάκις του τόπου της γεννήσεώς του κατά τον αγώνα...».

Σκληρός στάθηκε ο αγώνας, αμέτρητες οι θυσίες του λαού μας. Όμως τα ισχυρά της εποχής εκείνης κράτη και το φιλότουρκο πνεύμα της «Ιερής Συμμαχίας», για δικό τους συμφέρον και μόνο, εκκαλιέργησαν τη διχόνοια στους πολεμιστές, παρέδωσαν το μεγαλύτερο μέρος του Ελληνισμού υπόδουλο και πάλι στο βάρβαρο τύραννο, αλυσοδέσανε το μαχητή λαό, εδημιούργησαν κι επέβαλαν στο ελεύθερο κράτος πρόσωπα που θα εξυπηρετούσαν τα δικιά τους συμφέροντα, αγκιστρώθηκαν στον τόπο δήθεν για προστάτες, ελευθερωτές κι οικοδομητές, αλλά στάθηκαν περισσότερο άρπαγες, περισσότερο σκληροί, ψυχροί και συμφεροντολόγοι κι απ' αυτούς ακόμη τους Τούρκους.

Οι Ξένοι προστάτες γυρίσανε στον τόπο. Οι αγωνιστές της λευτεριάς, αντί για αναγνώριση του αγώνα τους, διώχτηκαν και φυλακίστηκαν. Οι προδότες τουρκολάτρες που συνεργάστηκαν με τον κατακτητή κι ασέλησαν πάνω στο λαό, έμειναν ατιμώρητοι και με τη βοήθεια των καινούργιων αφεντάδων αρπάξανε την εξουσία, αυτοανακηρύχτηκαν ήρωες και πολέμαρχοι. Η ελληνική γη, που με τόσο αίμα ποτίστηκε κι αγιάστηκε, πέρασε και πάλι στα χέρια των τσιφλικάδων και των κοτζαμπάσηδων.

Όμως ο λαός μας, ο θαυμάσιος λαός μας και πάλι μόνος, βαθιά πληγωμένος και πικραμένος, γιατί παρά τον αγώνα του δεν του δόθηκε η ευκαιρία να βγει από την καθυστέρηση και την οπισθοδρόμηση 400 χρόνων σκλαβιάς, σφίγγει τα χείλη, δένει τις πληγές, θάβει τους νεκρούς του Ιερού Αγώνα, ξεκινάει νέους αγώνες, για να ανασπλώσει τα ερείπια του πολέμου, για να θρέψει τους πεινασμένους, για να παρηγορήσει τους πονεμένους, για να προστατεύσει τις χήρες και τα ορφανά, για να νοικοκυρέψει το φτωχοκάλυβό του και την πατρίδα, για να λευτερώσει τους αλύτρωτους αδελφούς από τις αλυσίδες της σκλαβιάς.

Σήμερα, ελεύθεροι και ήσυχοι, χωρίς το φόβο ενός νέου τυράννου, γιορτάζουμε την επέτειο του Μεγάλου Αγώνα. Ο λαός μας στηριγμένος στις αρετές του πορεύεται στα πεπρωμένα του, διατηρώντας ακέραιη την εθνική μνήμη. Πορεύεται στα ηρωικά μονοπάτια του «Εικοσιένα» με ψηλά τα λάβαρα της εθνικής αξιοπρέπειας, με χαραγμένα σ' αυτά τα λόγια του Υψηλάντη. «Έχουμε πάρα πολύ ακριβά αγορασμένη την ελευθερία μας, ώστε να μην την αφήσουμε να σκλαβωθεί χειρότερα».

Σήμερα ο λαός μας βρίσκεται προσηλωμένος στα ειρηνικά του έργα. Βρίσκεται πρωτοπόρος στους αγώνες για την ειρήνη. Ατενίζει μ' εμπιστοσύνη το μέλλον, αν και ζει σ' ένα κόσμο παράφρονα, σ' ένα κόσμο που απεργάζεται την καταστροφή του, σ' ένα κόσμο που αντί για περίλαμπρα έργα ειρήνης αναπτύσσει βάσεις, αναπτύσσει πυραύλους με πυρηνικές κεφαλές ικανές να αφανίσουν πολλές φορές το μικρό μας πλανήτη.

Σήμερα ο λαός μας αντιπαλεύει τις αντιξοότητες, θωρακίζει τις Ενοπλες Δυνάμεις του και τις καθιστά προμαχώνες της εδαφικής μας ακεραιότητας, δένεται σε αδιάσπαστη εθνική ομοψυχία ποτισμένη με το θάνατο κρασί του Εικοσιένα, στηρίζει τη δημοκρατία και οικοδομεί Κράτος Δικαίου, θωρακίζει τη δημοκρατία στην πολιτική, στη σκέψη και στην πράξη, διατηρεί ετοιμότητα να προασπίσει τις ελευθερίες του από επίδοξους τυράννους και σφετεριστές, είναι αποφασισμένος να προασπίσει μέχρι και την τελευταία ρανίδα του αίματός του την κάθε σπιθαμή ελληνικής γης στην Ξηρά, τη θάλασσα και τον αέρα.

Με ζωντανή πάντα τη μνήμη της σημερινής επετείου, με πίστη στις αρετές του λαού μας και στις ικανότητες των στρατευμένων στην Ξηρά, θάλασσα και αέρα παιδιών μας και με όραμα να καταστήσουμε την πατρίδα μας δυνατή, δίκαιη και δημοκρατικά διοικούμενη, ατενίζουμε με προοπτική κι εμπιστοσύνη το μέλλον μας και το μέλλον των παιδιών μας...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1/ Στρατηγού Μακρυγιάννη «Απομνημονεύματα»
- 2/ Διονυσίου Σολωμού «Ύμνος εις την Ελευθερίαν»
- 3/ Γεωργίου Βαλέτα «Το Προδομένο Εικοσιένα»
- 4/ Κωνίνου Σάθα «Η Τουρκοκρατούμενη Ελλάς»

Αθήνα, Μάρτιος 1999

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΥ- ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ

Ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΥ-ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ», κ. Γεώργιος Κοκολάκης, με αίτησή του προς το Υπουργείο Πολιτισμού, που κοινοποιείται και στο Υπουργείο Οικονομικών και την Κτηματική Υπηρεσία Ηρακλείου, ζητεί να επισπευθεί η διαδικασία για την ανέγερση του κτιρίου του Πνευματικού Κέντρου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΥ
 ΙΔΡΥΜΑ Α.Ν. 2039/1939
 ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΠΡ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ της 17.5.1996 (Φ.414Α')
 Προσωρ. Έδρα Αθήνα
 Πληροφορίες: Γ. Κοκολάκης
 Μάχης Αναλάτου 71-Αθήνα 117 44
 Τηλ. 90 12 067 ή 38 40 411
 Αρ. Πρωτ. 6

Αθήνα, 31 Μαρτίου 1999

ΠΡΟΣ: Το Υπουργείο Πολιτισμού / Δ/ση Πολιτιστικής Κίνησης
 Τμήμα Πνευματικών Κέντρων
 Ενταύθα
ΚΟΙΝ.: Υπουργείο Οικονομικών
 α) Δ/ση 11η Εθνικών Κληροδοτημάτων
 Ενταύθα
 β) Κτηματική Υπηρεσία Ηρακλείου,
 Ηράκλειο -Κρήτης

Θέμα: Εκτέλεση έργου ανεγέρσεως κτιρίου του πνευματικού κέντρου

Σας γνωρίζουμε ότι με προεδρικό Διάταγμα, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 414τ. Β' /31-5-1996 (επισυνάπτεται), εγκρίθηκε η σύσταση Κοινοφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΥ-ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ» στο Δήμο Άνω Βιάννου Ηρακλείου ΚΡΗΤΗΣ, που διέπεται από τις διατάξεις του Α.Ν. 2039/1939 και κυρώθηκε ο οργανισμός αυτού. Τα περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος διέθεσε εξολοκλήρου ο από την Άνω Βιάννο καταγόμενος και στην Αθήνα κατοικών Περ. Βλαχάκης.

-Σκοπός του ιδρύματος είναι (άρθρο 2) η ανέγερση σε ιδιόκτητο οικοπέδο και εξοπλισμός κτιρίου στην Άνω Βιάννο για τη στέγαση του ιδρύματος, όπου θα λειτουργεί

κέντρο πολλαπλών πολιτιστικών εκδηλώσεων και ξενώνας (άρθρο 2 παράγρ. 3).

Μετά την διεκπεραίωση των αναγκαίων προκαταρκτικών διατυπώσεων το Δ.Σ. του Ιδρύματος (άρθρο 5) έχει ήδη εκδώσει τη σχετική με αριθμό 143/1998 άδεια οικοδομής (επισυνάπτεται) και ενδιαφέρεται, ανταποκρινόμενο και στο φλογερό ενδιαφέρον του υπέργηρου ήδη ιδρυτή, να προχωρήσει στην τήρηση όλων των νομίμων διαδικασιών για ανάδειξη αναδόχου (εργολάβου) που θα εκτελέσει το έργο.

Η δαπάνη για την ανέγερση του κτιρίου, σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη-προϋπολογισμό, ανέρχεται στο ποσό των 72.000.000 δραχμών και καλύπτεται πλήρως από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ιδρύματος έτους 1999 (επισυνάπτεται).

Ενόψει τούτων και, δεδομένου ότι:

α) αρμόδιο λόγω του ως άνω σκοπού του ιδρύματος είναι το υπουργείο σας.

β) ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 90 παραγρ. 2 του Α.Ν. 2039/1939 (επισυνάπτεται) η εκτέλεση του έργου ενεργείται με δημοπρασία «... κατά τις περί εκτελέσεως έργων διατάξεις του αρμοδίου Υπουργείου...», δηλ. κατά τις διατάξεις του Ν. 1418/1984 για τα δημόσια έργα, προσαρμοσμένες προς τις τυχόν ισχύουσες ειδικές διατάξεις για τα έργα του Υπουργείου Πολιτισμού (από φαινόμενα όργανα κλπ.).

Παρακαλούμε λόγω αρμοδιότητας να ορίσετε αφενός μεν την αρμόδια κεντρική ή περιφερειακή (τεχνική) Υπηρεσία του Υπουργείου σας που θα ενεργήσει τη Δημοπρασία, για να προσκομίσουμε σ' αυτήν την πλήρη εγκεκριμένη σειρά των τευχών δημοπράτησης που συνοδεύει την άδεια οικοδομής, αφετέρου δε τα αρμόδια εποπτικά και επιβλεπτικά όργανα του έργου (Διευθύνουσα Υπηρεσία, επιβλέπων μηχανικός, τεχνικό Συμβούλιο, επιτροπές παραλαβής κλπ.).

Σε περίπτωση που το Υπουργείο σας δεν διαθέτει ανάλογη τεχνική Υπηρεσία (στο επίπεδο Νομαρχίας) παρακαλούμε να δοθεί αρμοδιώς σχετική εξουσιοδότηση-εντολή προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Ν. Ηρα-

κλείου.

Επισημαίνοντας την ανάγκη ενάρξεως των οικοδ. εργασιών εντός του χρόνου ισχύος της οικοδ. αδείας και του προϋπολογισμού του ιδρύματος, αλλά και την εύλογη επιθυμία του ιδρυτή που επείγεται για την εκτέλεση του έργου, παρακαλούμε για την ταχεία κατά το δυνατό λήψη των ανωτέρω αποφάσεων, άλλως για την εξουσιοδότηση του Δ.Σ. του ιδρύματος να προβεί στη δημοπράτηση του έργου, ορίζοντας σεις όμως τα δημόσια εποπτικά και επιβλεπτικά όργανα.

Μετά τιμής

ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος
 Γεώργιος Κοκολάκης
 Αντιπρόεδρος Ελεγκτικού Συνεδρίου
 Συνημμένα:4

Σημ. Β..Ν.

Μια ζωή ολόκληρη, με σκληρή δουλειά, ο Περικλής Βλαχάκης αποταμίευσε τους κόπους του, για να συγκεκριμένη ένα ποσό, που σκέφτηκε να το διαθέσει στον τόπο που γεννήθηκε κι αγάπησε πολύ.

Με την αριθμ. 6742/17-11-1994 πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας συζ.Γεωργίου Μπρε, ο Περικλής Ν. Βλαχάκης σύστησε κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΥ-ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ». Χρειάστηκε διαδικασία δυο χρόνων για την έγκριση της σύστασης του κοινοφελούς αυτού ιδρύματος και την κύρωση του οργανισμού, όπως δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της κυβερνήσεως τεύχος δεύτερο, αρ. φύλ. 414 /31-5-1996.

Άλλα δυο χρόνια χρειάστηκαν, για να εκδοθεί η σχετική με αριθμό 143/1998 οικοδομική άδεια. Και τώρα το μεγάλο πρόβλημα: Ποιος θα κάνει τη δημοπράτηση για την εκτέλεση του έργου; Για μια ακόμη φορά διαπιστώνεται όχι μόνο η χρονοβόρα διαδικασία που απαιτείται για την εκτέλεση κάποιου έργου αλλά και η δαιδαλώδης Ελληνική Νομοθεσία, που με την πολυνομία που υπάρχει στον τόπο μας δημιουργούνται τόσες δυσκολίες, για να αξιοποιηθεί μια δωρεά που με τόση λαχτάρα ο δωρητής περιμένει να δει τ' όνειρό του να γίνεται πράξη αλλά και να καλυφθεί μια ανάγκη του τόπου.

Θα βρεθεί άραγε κάποιος από τους βουλευτές του Νομού, που θα πάει στο υπουργείο Πολιτισμού και θα πάρει την απόφαση που ζητεί ο κ. Κοκολάκης ή θα περιμένουμε άλλα δυο χρόνια, για να δηλώσει αναρμοδιότητα η υπουργός;

Η στήλη αυτή θα περιμένει ν' ανακοινώσει στο επόμενο φύλλο της τη θετική απάντηση της υπουργού Πολιτισμού και όχι ασφαλώς κατάθεση σχετικής επερώτησης, όπως γίνεται τα τελευταία χρόνια και μετά την επερώτηση πέρα βρέχει.

ΒΙΑΝΝΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Μαστρογιωργάκη Λευτέρη του ΕΛΑΣ

(συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

Η Λεκάνη του ΑΜΑΛΟΥ, από δυτικά, ανατολικά και νότια, φράσσεται με βουνοπλαγιές πάνω από 150 μ. ψηλότερες του, όλες δασωμένες από πεύκα και πρίνους.

Βορνά του οι θεόρατες βουνοκορφές της Δίκτης ολόγυμνες, ανεμοδαρμένες, ξεπλυμένες και ξεγδαρμένες από τις θύελλες και τις καταιγίδες. Στον απότομο ανήφορό τους συναντούμε το "Βαλοάμι νερό" στα 1550 μέτρα και το "Τσουνί νερό" στα 1650μ., ανατολικότερα, πηγές που μας ξεκουράζουν και μας ξεδιψάζουν στο ανέβασμά μας προς τα πάνω.

Στα ριζώματα, τα βορνά του κάμπου κάτω από τους μεγάλους γέρικους πρίνους χτισμένες, οι πρωτόγονες παραδοσιακές μάντρες των βοσκών, "άσπιλες κι αμόλυντες" από την άτακτη βουνίσια ζωή τους, απαγιάζουν στους απάνεμους τόπους τους. Όλες τους, παλιά, μικρά, χαμηλά μονόσπιτα, μονόπορτα, από σκέτη καθαρή πέτρα χτισμένα, με χωμάτινες, άτεχνες, βαριές στέγες πάνω σε γερούς χονδρούς κορμούς δένδρων του δάσους. Μυρίζουν παλιόσυνή από το χρόνο, βαριά γαλατίλα και μούχλα, γεμάτες βουτύρατα κι ανθόγαλα λογησίμα και τυριά μέσα σε τουπιά, πλεγμένα από λυγαριές και μυρτίες. Ακόμη κουτάλια ξύλινα με ξόμπλια, τάραχτες, μεγάλες μπακιρένες βαριές σίγλες με τρία αυτιά. Και ένα σωρό άλλα σύνεργα. Περίγυρα στις μάντρες στραγγίζουν, εντυπωσιακά κρεμασμένες και τεντωμένες στα δένδρα, γιδοπροβιές πολύχρωμες για πούλημα και οδηγούν γιδοστρατες ακτινωτά στον κάμπο και στις βουνοπλαγιές που γεμίζουν τον τόπο με βαριά μπόχα, αποφορά κοπριάς και βαρβατίλα. Αρκετά γεροδεμένα μακτροσκυλα, πειθαρχημένα σχολαστικά, φυλάγουν τις μάντρες και τα αιγοπρόβατα αδιάκοπα, άγρυπνα κι αποφασιστικά με ακούραστη επομότητα.

Οι μάντρες των Αμυδαλιανήδων κοντά στο Άγιο Πνεύμα, των Χατζονικολάκηδων και του Αθανάση ανατολικότερα, όλες τους φιλόξενες, πατριωτικές ως το κόκαλο, αντιστασιακές και προοδευτικές, στήριξαν το αντάρτικο και πρόσφεραν πολλά κάτω από πολλές διώξεις για τη συνεχή προστασία τους, περιθάλψη και τροφοδοσία των ανταρτών στα κατοχικά και στα μετακατοχικά δύσκολα χρόνια.

Βορνά της λεκάνης του ΑΜΑΛΟΥ, στην Κορυφή τ' ΑΦΕΝΤΗ, σε μικρή σπηλιά διαμορφωμένη από πέτρες, το εικόνησμα "ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ", καταμόναχο, μ' ένα χοντρό γυάλινο ποτήρι στο πλάι του για καντήλι, θολό, καπνισμένο, άδειο, με σταγόνες νερωμένου λαδιού και τη μολυβήθρα στον πάτο. Γιортάζει με λιγοστούς χριστιανούς και τον παπά στις 6 τ'Αυγούστου κάθε χρόνο. Ο Κρασσαναδάμης και οι βοσκοί των γύρω βουνών είναι "παρόντες" κατά τη βουνίσια ρητή δήλωσή τους.

Σε μια μπιτότλια γκαζόζας, στομυπωμένη με παλιό στεγανό μεταλλικό μηχανισμό, μπόλικο λάδι και πιο πέρα σε βα-

θούλωμα ένα σωρό άδειες, πολύμορφες, πολύχρωμες, πολυκαιρισμένες, "Κύριος οίδε" από τότε, μαζεμένες από μια-δυο κάθε χρόνο, στη "ΧΑΡΗ" του. Ο Κρασσαναδάμης, η παρδα μου, πλησίασε πρώτος και με άνετη βουνίσια παραστατικότητα αφήνει το κρουσομάντηλό του στον ώμο του, την αριστερή παλάμη στο στήθος, σταυροκοκιάει και προσκυνά πιστά κι ευλαβικά το εικόνησμα, τον ακολουθώ πιστά στο προσκύνημα. Βορειότερα του ΑΦΕΝΤΗ προς τα Λασιθιώτικα, εφτά μέτρα ψηλότερη η κορυφή της "ΔΙΚΗΤΗΣ" στα 2.148 μέτρα κι ανατολικότερα η μεγάλη μακριά ράχη της "ΜΑΔΑΡΑΣ" στα 1.783μ., γέρνει προς τ' ανατολικά και ξεχύνεται στα Μεραμπελιώτικα, στην περιοχή του "ΚΑΘΑΡΟΥ".

Τις μεταμεσημβρινές εκείνες ώρες, ανατολικά προς τις Στειακές Κορφές φαίνεται η Γεραπέτρος και ο στενός λαιμός της "ΠΑΧΕΙΑΣ ΑΜΜΟΥ" από τον κόλπο του Μεραμπελίου ως τη Γεραπετρίτικη θάλασσα στο Λιβυκό. Υπέροχη θέα. Δυτικά φαίνεται η μεγάλη πεδιάδα της "Μεσαράς" μεσοσκεπασμένη από πυκνή θολούρα, και τα χωριά του νομού μας ως το Ηράκλειο. Δυτικότερα στην άλλη άκρη του νομού, στο βάθος του ορίζοντα, διαγράφεται το σταχτί περίγραμμα της "σιλουέτας" του Ψηλορείτη βαριά σωριασμένης καταγής. Κάσαμε στους δροσερούς βράχους.

Ο γερο-Κρασσαναδάμης αδειάζει από τη σακούλα του ένα κομμάτι βραστό κρέας, ελιές, τυρί, ρακή στην μπιτότλια, κριθαρόψωμο λασιθιώτικο και στρωθήκαμε ο ένας δίπλα στον άλλο στην κορυφή τ' ΑΦΕΝΤΗ με ολόγυρα το δαντελωτό περίγραμμα της Ανατολικής Κρήτης, καμαρώνοντας την ομορφιά της. Φάγαμε καλά στα κατοχικά εκείνα πεινασμένα χρόνια του 1944.

Η κορυφή του ΑΦΕΝΤΗ στα δυτικά της πέφτει απότομα από τα 2.141 μέτρα στα 700, προς τα ΜΠΑΡΙΤΙΚΑ με απότομη, δύσβατη πλαγιά, ντυμένη με ψιλοχάλικο, επικίνδυνο και προβληματικό στο ορίζοντο πέρασμα του από το δυτικό πόρο του ΑΜΑΛΟΥ στα 1400 μέτρα προς την κοιλάδα της ΕΡΓΑΝΟΥ βόρεια προς το Λασιθί.

Σ' αυτό το δυτικό πόρο του ΑΜΑΛΟΥ, μετά τη ΜΑΧΗ της ΣΥΜΗΣ στις 12 του Σ/μβρη 1943, εκτέλεσαν οι Γερμανοί σε ενέδρα έξι(6) αντάρτες, που δεν λογάριασαν τις συμβουλές των βοσκών, που τους επισήμαναν τον κίνδυνο. Τους: 1) Μαυρόκωστα Βασ. Γεωργίου 27 χρόνων από το Καλό Χωριό, 2) Λυδάκη Μαν. του Ιωάννη 27 χρόνων από τις Αρχάνες, 3) Καλλέργη Μαν. του Γεωρ. 21 χρόνων από τον Άγιο Θωμά, 4) Μολουδάκη Γεώργ. του Πέτρου 22 χρόνων από τις Αρχάνες, 5) Ταχάκη (;) Χαράλ. του Εμμ. 25 χρόνων από τις Αρχάνες, 6) Τσουρακάκη Χαρ. του Φραγκιού 29 χρόνων από τον Άγιο Θωμά.

Πιο κάτω από το θανατηφόρο αυτό πέρασμα, αριστερά του δρόμου που κατηφορίζει προς το Μηλιαράδω στα Μπα-

ρίτικα, στη θέση "Γερακοκάλυβο", οι καμένες στις 27/7/43 από τους Γερμανούς μάντρες των Ψαράκηδων και Κεντριστάκηδων, μυρίζουν ακόμη θάνατο, κάρβουνο και καταστροφή. Εκτέλεσαν επί τόπου τον αντάρτη Δημόκριτο Αρβανιτάκη από τη Μεγάλη Βρύση, τον Ψαράκη Μανώλη και Κεντριστάκη Μανώλη Μπαρίτες, στην "Αγιά" ύστερα από απάνθρωπα βασανιστήρια. Γλύτωσε το θάνατο, γιατί πήδηξε από το αυτοκίνητο το γερμανικό και τους έφυγε ο Κατσιφάρης Γιάννης από τους Ασιίτες.

Στην ίδια περιοχή, στο ύψωμα πίσω από το Άγιο Πνεύμα, μετά τα κατοχικά χρόνια, στις 10 Ιουνίου 1947 στη θέση "Φανερόπουλου" ο πρωτοκαπετάνιος του Δημοκρατικού Στρατού, Γιάννης Ποδιάς, με 70 αντάρτες του, δίδει σκληρή μάχη με τους παρακρατικούς του Μπαντουβά, χωροφύλακες και Μάηδες και έχει ένα νεκρό και ένα τραυματία, τον Κωσίδη Γιώργη, στρατιώτη από την Κατερίνη. Οι παρακρατικοί έχουν πολλές απώλειες. Ο Μανώλης Μπαντουβάς στα

"ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ" του στη σελ. 462 αναφέρει 12 νεκρούς του. Η μάχη συνεχίστηκε ως αργά το βράδυ στη θέση "Κοτσουφονερά" με άλλες πολλές απώλειες. Από την ομάδα του Ποδιά, νεκρός ο Αρβανίτης και τραυματίας ο Πολένης... (περισσότερα σε άλλη ευκαιρία στα "Ιστορικά γεγονότα του 1947"). Η δυτική πλαγιά του ορεινού όγκου τ' ΑΦΕΝΤΗ που πέφτει προς τα Μπαρίτικα, φτάνει στο βάθος της "Φασκομυλιάς" κατακόρυφα από τα 2.141 μέτρα στα 700μ. ανατολικά του χωριού Μηλιαράδω. Εκεί στις 27 Ιουνίου του 1947 δόθηκε η τελευταία μάχη του Δημοκρατικού Στρατού των Βιαννιτικών βουνών στη μεγάλη δεύτερη "Μετακατοχική Αντίσταση" του Ελληνικού Λαού, ενάντια στην αγγλοαμερικανική, επικυριαρχική επέμβαση στην Ελλάδα. Καπετάνιος της ομάδας του Δ.Σ. από 16 αντάρτες ο παλαίμαχος ομαδάρχης Βασίλης Πλαγιωτάκης από την Εμπαρο, παλιό στέλεχος του Ε.Λ.Α.Σ. Η μάχη άρχισε στη "Μακρά Πεζούλα" στις "Κατωφυγιανές Κορφές" από αγγλοκίνητες δυνάμεις παρακρατικών και χωροφυλάκων, που είχαν πολλές απώλειες. Από την ομάδα του Δ.Σ. σκοτώθηκε ο ομαδάρχης Βασίλης Πλαγιωτάκης, ο Αντώνης Δουραχαλής, πολιτικός υπεύθυνος που τραυματίστηκε και αυτοπύκνωση, αξιόλογο αντιστασιακό στέλεχος από τη Βιάννο, ο Βερβελάκης Μενέλαος, βοσκόκ, από τη Βιάννο, διακεκριμένος αντάρτης, ο στρατιώτης Χρυσός από την Εύβοια, ο στρατιώτης Σκουφάς από τα Τρίκαλα, ο στρατιώτης Αρβανίτης, ο μπαρμπα-Γιάννης από τους Κασάνους. Διέφυγε τραυματίας ο Αργυρόπουλος Απόστολος, δάσκαλος, ο Μπάρας Αργύρης, στρατιώτης που ζει στη Θεσσαλονίκη, ο Κεντριστάκης Γιώργης, βοσκόκ από το Μηλιαράδω όπου ζει, ο Βούστρος Κων/νος, στρατιώτης, ο Σόσσογλου, στρατιώτης, ο Φραγκιαδάκης Οδυσσεάς από το Ατσαλένιο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΡΗΤΗΣ

« Α Ρ Β Η »

ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
 ΠΕΙΡΑΙΑΣ 73 ΜΟΣΧΑΤΟ
 ΤΗΛ. (01) 4812366, 094 435312
 ΥΠΕΥΘ.: ΛΥΚΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 ΟΥΛΑΦ ΠΑΛΜΕ 125
 ΤΗΛ. (081) 326530, 283834, 211617
 ΥΠΕΥΘ.: ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
 ΒΑΡΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΑΜΕΣΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟ
ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΑ
 ΓΙΩΡΓΟΥ ΕΜΜ. ΣΤΡΑΤΑΚΗ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ 38 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
 (ΠΡΩΗΝ ΑΔΑΜ ΣΠΟΡ) ΤΗΛ και FAX 317226

ΑΝΤΙΣΤΑΘΕΙΤΕ

Βιοτεχνολογία: νέα Δεινά ή Ευλογία για την Ανθρωπότητα;

Γεωργ. Παπαματθαϊάκι

(Τα όσα τραγικά πολεμικά γεγονότα διαδραματίζονται στη γειτονική μας χώρα με πρωτεργάτη τις Η.Π.Α., που έχουν αυτοανακηρυχθεί σε χωροφύλακα του πλανήτη μας, δεν αποτελούν τον μόνο κίνδυνο για την ανθρωπότητα.

Ο συνεπαρχίωτης Γιώργος Παπαματθαϊάκις, με το άρθρο του, που παραθέτουμε στη συνέχεια, δίνει τις διαστάσεις της απειλής κατά της ανθρωπότητας και από ένα άλλο δρόμο, με πρωταγωνιστή και σ' αυτόν τις Η.Π.Α. και τις πίσω απ' αυτές πολυεθνικές εταιρείες, που κατευθύνουν σήμερα τις τύχες της ανθρωπότητας και που για να σωθεί δεν έχει άλλη επιλογή απ' αυτήν που ο Γιώργος Παπαματθαϊάκις αναφέρει στο άρθρο του).

Μπαίνουμε σε μια νέα εποχή αβεβαιότητας, σ' ένα καινούριο κόσμο γιομάτο υποσχέσεις από τη μια μεριά, γιομάτο σήματα κινδύνου απειριστών καταστροφών από την άλλη.

Στις 21 Φεβρουαρίου 1999 έληξε άδοξα και χωρίς αποτέλεσμα το Διεθνές Συνέδριο για την επίτευξη μιας συμφωνίας πάνω στο εμπόριο των γενετικά μεταλλαγμένων προϊόντων στην Καρθαγένη της Κολομβίας. Η αποτυχία αναμενόταν ήδη από τη σύγκληση του Συνεδρίου, γιατί οι διαφορές των δύο πλευρών φαινόταν από την αρχή αγεφύρωτες.

Οι ΗΠΑ με πέντε άλλες χώρες, τον Καναδά, την Αυστραλία, την Αργεντινή, τη Χιλή και την Ουρουγουάη, οι χώρες όπου οι γιγαντιαίες πολυεθνικές των Ηνωμένων Πολιτειών τύπου MONSANTO S.A. έχουν στήσει τα εργαστήρια τους και τις τεράστιες φάρμες τους παραγωγής γενετικά μεταλλαγμένων τροφίμων, αρνήθηκαν να δεχθούν τις συμβιβαστικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλων των άλλων αναπτυσσόμενων κλπ. χωρών της γης. Καθόλου βέβαια περίεργο, αφού οι έξι αυτές χώρες, όπου κυριαρχούν τα συμφέροντα των πολυεθνικών των USA στην παραγωγή μεταλλαγμένων προϊόντων ήταν αυτές που χρόνια και θυσσερούσαν τη σύγκληση του Συνεδρίου και που η αποτυχία του τους δίνει ένα προβάδισμα και μια παράταση χρόνου, που πάλι τις φέρνει σε μια ακόμη πιο πλεονεκτική θέση από τη σημερινή που βρίσκονται.

Έτσι, απέρριψαν χωρίς συζήτηση την τελική πρόταση όλων των άλλων χωρών της γης, που συνοψιζόταν σε δύο σημεία. **"Η εισαγωγή σε μια χώρα μεταλλαγμένων φυτικών και ζωικών προϊόντων να γίνεται μόνο με την έγκρισή της και παράλληλα οι Κανονισμοί για διακίνηση εμπορευμάτων με βάση τη συμφωνία για την παγκοσμιοποίηση του Διεθνούς Εμπορίου να μην επηρεάζουν και να μην επιβάλλονται στα μεταλλαγμένα προϊόντα".** Γιατί βέβαια οι ΗΠΑ σε τελική ανάλυση είναι η μόνη κερδοσέκτη χώρα από την παγκοσμιοποίηση του Διεθνούς Εμπορίου, αφού αυτή με τις πολυεθνικές της εταιρείες, που έχουν απλωθεί σ' όλη τη γη, απομυζούν τον πλούτο της τεχνολογίας και των πρώτων υλών και την υπεραξία της δουλειάς των εργαζομένων και,

διαθέτοντας στη χώρα τους ένα μέρος μόνο από αυτόν τον πλούτο στην έρευνα, στην τεχνολογία και στις νέες κατασκευές, φέρνουν την ευημερία και την ελαχιστοποίηση της ανεργίας στη χώρα τους, ενώ παράλληλα φέρνουν την ανεργία και τον πληθωρισμό σ' όλες τις άλλες χώρες της γης.

Έτσι, από την εφαρμογή της συμφωνίας για την παγκοσμιοποίηση του Διεθνούς Εμπορίου, η ανεργία μηδενίστηκε στις ΗΠΑ, οι πολυεθνικές της γνωρίζουν ημέρες δόξας, οι κάτοικοι των ΗΠΑ πλέουν σε πελάγη δολαρίων και το ευρώ παίρνει την κατιούσα.

Το σχέδιο που απερρίφθη από τις ΗΠΑ ήταν ένα πολύ συγκροτημένο, ένα πολύ μελετημένο και συντηρητικό σύμφωνο, που για πρώτη φορά έδενε την παραγωγή τροφίμων και μεταλλαγμένων προϊόντων γενικά με το περιβάλλον. Όμως, όπως προλέγαμε, η βιομηχανία της βιοτεχνολογίας, που οι πολυεθνικές των ΗΠΑ προωθούν να παίξει στον 21ο αιώνα τον ρόλο που έπαιξαν το πετρέλαιο και ο χάλυβας στον 20ό, δεν είχαν καμιά διάθεση να διακινδυνεύσουν μια τέτοια προοπτική. Έτσι, τορπίλισαν τη συμφωνία και τώρα μια νέα σύγκληση ενός συνεδρίου δεν προβλέπεται πιο μπροστά από τον Μάιο του 2000.

Βέβαια οι επιφυλάξεις των επιστημόνων και των οικολογικών οργανώσεων της Ευρώπης και των άλλων χωρών της γης, για τις επικίνδυνες και βλαβερές επιδράσεις των γενετικά μεταλλαγμένων προϊόντων στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, δεν είναι και χωρίς σοβαρά ερείσματα. Έτσι π.χ. ερωτούν: Αν ένα φυτό με τη μεταλλαγή γίνεται ανθεκτικό στην ξηρασία, μήπως τα γονίδια του που θα μεταφερθούν με τη γύρη του ή τους καρπούς σε ζιζάνια και αγριόχορτα τα κάνουν και αυτά ανθεκτικά στην ξηρασία και έτσι εξελιχθούν σε γιγαντιαία και απρόσβλητα πια επιβλαβή φυτά; Μήπως τα γονίδια που προσθέτουμε στο DNA διαφόρων φυτών και ζώων, ώστε αυτά τα ίδια να παράγουν τα φάρμακα και αντιβιοτικά που τα ίδια χρειάζονται ή και για άλλες περιπτώσεις αυτά τα φάρμακα θα μπορούσαν τελικά να περάσουν σε μικροοργανισμούς του εδάφους, σε βακτηρίδια ή και σε έντομα με άγνωστα τελικά για τον άνθρωπο και το περιβάλλον αποτελέσματα;

Αυτά βέβαια τα ερωτήματα και πολλά άλλα δεν είναι δυνατόν να απαντηθούν ούτε από ένα σημείωμα ούτε με βραχυχρόνιες έρευνες. Αλλά μήπως βρίσκοντας τα συμπεράσματα των μεγάλων Πολυεθνικών, δεν αρνήθηκε και τελικά δεν υπέγραψε την παγκόσμια συμφωνία προστασίας του περιβάλλοντος στο Ρίο ντε Γιανέιρο το 1992;

Το σοβαρότερο πρόβλημα που παρουσιάστηκε στις συζητήσεις του Συνεδρίου για τη βιολογική ασφάλεια και προστασία του περιβάλλοντος ήταν αν η προβλεπόμενη προγενέστερη άδεια εισαγωγής θα αφορούσε γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα, που προορίζονταν για χρήση ανθρώπων ή και για

παιρτέρω κατεργασία ή και για φύτευμα.

Οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί των εξέφρασαν αντιρρήσεις, γιατί σε μια τέτοια περίπτωση το εμπόριο τροφίμων και όχι μόνο αυτό θα μπορούσε να απομονωθεί από μια χώρα από το Σύμφωνο του Παγκόσμιου Εμπορίου, όπου οι ΗΠΑ σε καμιά περίπτωση δεν επιθυμούν να διακινδυνεύσουν τα αποκτηθέντα. Γιατί σήμερα οι εξαγωγές των ΗΠΑ σε τρόφιμα υπερβαίνουν τα 50 δις δολάρια και ένα μεγάλο μέρος του ποσού αυτού αφορά γενετικά μεταλλαγμένα τρόφιμα, που το ποσοστό τους κάθε χρόνο και μεγαλώνει.

Έτσι όμως όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα και με την τεράστια ρυθμιστική δύναμη που έχουν αποκτήσει οι ΗΠΑ με την εφαρμογή της παγκοσμιοποίησης του εμπορίου, κανένα σύμφωνο δεν θα είχε μια πρακτική αξία, αν σ' αυτό δεν συμμετέχουν και οι ΗΠΑ. Όμως η άρνησή των να συμφωνήσουν με τις προτάσεις όλων των άλλων χωρών τις φέρνει αυτόματα σε μια πολύ λειπή θέση, γιατί στον κόσμο άρχισαν να γείρονται φανερά οι αντιρρήσεις για την παγκοσμιοποίηση του εμπορίου, που όπως διαπιστώνεται από πολλές σοβαρές ανεξάρτητες πηγές απλώς κάνει τους πλούσιους πλουσιότερους και τους πτωχούς πτωχότερους. Έτσι φθάσαμε στο σημείο, όπου το εισόδημα των 225 πλουσιότερων ανθρώπων στη γη να είναι ίσο με το ετήσιο εισόδημα 2,5 δις ανθρώπων, δηλ. του μισού πληθυσμού της γης και όταν όλα αφήνονται στη ρυθμιστική δύναμη της αγοράς, 2 δις περίπου άνθρωποι δεν έχουν στέγη και 1,5 δις άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό.

Και όπως ο RICARD PETRELA, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο LOUVEN του Βελγίου, αναφέρει, η μόνη σωτηρία της ανθρωπότητας είναι η αντίσταση στην παγκοσμιοποίηση του Διεθνούς Εμπορίου, γιατί η παγκοσμιοποίηση αυτή δεν είναι τίποτε άλλο παρά η από όλους μας προσπάθεια για εξασφάλιση της ελευθερίας δράσης του κάθε φορά ισχυρότερου, δηλ. για σήμερα και για πολλές δεκαετίες των ΗΠΑ. Και ο PETRELA προτείνει ένα καινούριο ρόλο στο Εθνικό Κράτος και όλοι μαζί οι άνθρωποι να εφεύρουμε ένα πολιτικό σύστημα, που θα επεμβαίνει δραστικά παγκοσμίως σ' όλα τα πολύπλοκα προβλήματα της παραγωγής, του εμπορίου, των αγορών και του περιβάλλοντος και που θα δίδει κάθε φορά και σε κάθε περίπτωση την πιο σωστή για τους ανθρώπους λύση και όχι τη λύση που συμφέρει τους λίγους. Αυτό όμως μόνο με τη δημιουργία ενός νέου επαναστατικού θεσμού, μιας παγκόσμιας κυβέρνησης, θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά, όπως λέει ο R. PETRELA. Γιατί αυτά τα πολύπλοκα και πολυσύνθετα προβλήματα θα πρέπει να επιλύονται μόνο προς όφελος του ανθρώπου και όχι των 200 ή 500 ατόμων. Μέχρι όμως τότε αυτό που μας μένει να κάνουμε είναι να αντιστεκόμαστε όπως μπορούμε στην παγκοσμιοποίηση του εμπορίου.

Αντισταθείτε λοιπόν, όπως λέει και ο ποιητής Μιχάλης Κατσάρος στο θαυμαστό του ποίημα.

Βέβαια αυτή η πρόταση του R. PETRELA για μια παγκόσμια Κυβέρνηση δεν είναι καινούρια. Ήδη το 1997 ο ARTHUR C. CLARKE, ο περίφημος αυτός προφήτης του μέλλοντος, ο προφήτης της διαστημικής εποχής και των τηλεπικοινωνιών, που ήδη από το 1960 είχε προβλέψει τη δραματική εξέλιξη της πληροφορικής και της χρησιμοποίησης των δορυφόρων για τις τηλεπικοινωνίες, στο τελευταίο του σύγγραμμα "3001 Η Τελευταία Οδύσσεια" (3001 The Final Odyssey) προβλέπει την κατάρρευση, μέσα στο 21ο αιώνα, των Εθνικών Κρατών και την επικράτηση μιας νέας παγκόσμιας Κυβέρνησης, που θα διαχειρίζεται όλα αυτά τα πολύπλοκα προβλήματα των αλληλοσυγκρουόμενων συμφερόντων.

Σημείωση: Ο ARTHUR C. CLARKE, γεννημένος στην Αγγλία, είναι φορτωμένος με τιμητικές διακρίσεις, έχει μεταξύ των άλλων τον τίτλο του Διοικητή της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, την υψηλότερη διάκριση της NASA, το "Μετάλλιο εξαιρετικής προσφοράς στο Κοινωνικό Σύνολο" και το Βραβείο "VON KARMAN", την υψηλότερη διάκριση της Διεθνούς Ακαδημίας Αστροναυτικής.

Ο ARTHUR C. CLARKE ζει σήμερα και εργάζεται στο ΚΟΛΟΜΒΟ της Σρι Λάνκα.

(Μάρτιος 1999)

Σημ. Β.Ν.

Μια ακόμη περίπτωση του τρόπου που οι Η.Π.Α. αντιμετωπίζουν την υπόλοιπη ανθρωπότητα αποτελεί η σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, που πριν από 10 χρόνια, το 1989, υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Είναι σύμβαση που για την επίτευξη των δέκα χρόνων από την υπογραφή της η UNICEF προτείνει ένα πρόγραμμα με τον τίτλο «Τα παιδιά γράφουν και ζωγραφίζουν για τα δικαιώματά τους».

Στόχος του προγράμματος είναι να ενημερωθούν οι μαθητές για το περιεχόμενο της Σύμβασης, ώστε γνωρίζοντας τα δικαιώματά τους να μπορούν να καταλάβουν πόσο αυτά καταπατούνται και να ενεργούν για τη λήψη μέτρων, όχι μόνο για προσωπικά τους δικαιώματα, αλλά και όλων των άλλων. Στο πρόγραμμα αυτό παίρνουν μέρος και σχολεία του Δήμου Βιάννου. Στην έκθεση, που ο χρόνος και ο τόπος που θα γίνει δεν έχει οριστεί ακόμη, θα σταλούν και θα βραβευθούν τα καλύτερα βιβλία, αφίσες ή ζωγραφιές για το θέμα αυτό.

Τη Σύμβαση αυτή, η οποία αναφέρεται στα δικαιώματα που έχει το παιδί, για την επιβίωσή του, την ανάπτυξή του, την προστασία του, και τη συμμετοχή του στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή του, έχουν υπογράψει μέχρι σήμερα 191 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, ενώ οι Η.Π.Α. και η Σομαλία δεν την έχουν επικυρώσει. (εφ. Πατρ. 24/4/99 σελ. 7).

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΚΡΗΤΗΣ κ. ΒΑΣ. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Λάμπες κοινόχρηστων χώρων καταστρέφονται και υπάρχει αδυναμία αντικατάστασής των.

Δεν υπάρχουν χρήματα για 100 ή 50 κιλά ασβέστη, για να ασπριστούν οι κοινόχρηστοι χώροι, όχι μόνο για ευπρεπισμό, που κι αυτός είναι αναγκαίος αλλά και για λόγους υγείας.

Δεν έχει ο Δήμος Βιάννου τη δυνατότητα να αποκαταστήσει στους αγροτικούς δρόμους τις ζημιές που προκλήθηκαν σ' αυτούς τη χειμερινή περίοδο, με σοβαρές επιπτώσεις στα τροχοφόρα που κινούνται σ' αυτούς.

Δεν έχει τη δυνατότητα να αποκαταστήσει, με δικά του χρήματα, τη ζημιά που έχει προκληθεί στις μοναδικές κοινόχρηστες τουαλέτες στην έδρα του Δήμου.

Δεν έχουν ρυθμιστεί χρέη των Ο.Τ.Α., που εντάχθηκαν στο Δήμο Βιάννου, με συνέπεια, τα ελάχιστα έσοδα του Δήμου από δημοτικά τέλη, να κατακρατούνται από το Δημόσιο Ταμείο για την εξόφληση χρεών.

Και ο απλός δημότης διερωτάται: Ο «σοφός» Νομοθέτης του Καποδίστρια δεν πρόβλεψε ότι για τα χρέη των Ο.Τ.Α. που εντάσσονται σε νέους, και μάλιστα φτωχούς, δήμους έπρεπε να έχει ρυθμιστεί η εξόφλησή των; Δεν πρόβλεψε ότι στο ξεκίνημά τους οι νέοι δήμοι χρειάζονται λειτουργικά έξοδα, που έπρεπε να έχουν περιέλθει στο ταμείο του κάθε δήμου πριν ακόμη από την ορκωμοσία του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού δεν υπήρχε γι' αυτό προϋπολογισμός;

Μπήκαμε στον πέμπτο μήνα λειτουργία του Δήμου Βιάννου και το Δημοτικό Συμβούλιο αντιμετωπίζει όχι μόνο τις ανάγκες που, ενδεικτικά, αναφέρθηκαν πιο πάνω. Αν η κατάσταση που υπάρχει σήμερα συνεχιστεί σε λίγο ο Δήμος Βιάννου δεν θα μπορεί να πληρώσει τη ΔΕΗ, τον ΟΤΕ, το προσωπικό.

Κύριε Γενικέ,

Αυτή είναι δυστυχώς η σκληρή πραγματικότητα και γι' αυτό, πριν φέρουν και σας παραδώσουν τα κλειδιά του Δήμου Βιάννου, επισκεφθείτε τον, για να δείτε και πεισθείτε για τον βαρύ Σταυρό που σηκώνει ο Δήμος Βιάννου κι ανεβαίνει το δικό του Γολγοθά επί τέσσερις μήνες και οι επιπτώσεις, ήδη, είναι πολύ μεγάλες.

Ρυθμίσετε, σεις ή το αρμόδιο υπουργείο, χωρίς καμιά καθυστέρηση το χρέος που κληρονόμησε ο Δήμος Βιάννου.

Εκταμειύσετε τα απαραίτητα χρήματα, για να αντιμετωπισθούν οι άμεσες ανάγκες του Δήμου Βιάννου. Να προσληφθεί χωρίς καθυστέρηση το προσωπικό που χρειάζεται, για να θεθούν σε λειτουργία τα οχήματα που, έστω και καλύτερη, παραχωρήθηκαν στο Δήμο Βιάννου.

Δεν πιστεύουμε να μας δοθεί ως απάντηση η αναφορά στα ελάχιστα έργα που ξεκινούν ή δημοπρατούνται αυτές τις ημέρες στην περιοχή του Δήμου. Είναι έργα που χρόνια τώρα ύστερ' από πολλή προσπάθεια των ΟΤΑ και άλλων φορέων της περιοχής εγκρίθηκαν οι γι' αυτά πιστώσεις και η εκτέλεσή τους σήμερα δεν σχετίζεται με τη λειτουργία του Δήμου.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΟΧΙ ΠΙΑ ΣΦΑΓΕΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΑΤΑ

Αδέλφια μου, Λαοί της γης, ελάτε σήμερα, να κλείσουμε παντού μ' ειρήνη κάθε μάχη... Βιαστείτε! Να! Δεν είν' αργά! Δεν είναι χίμαιρα! Μπορούν να δώσουνε γλυκό ψωμί κι οι βράχοι! Δεν είν' η γη μας είν' αστέρι που το πέταξαν στο χάος τ' Απείρου για τους λίγους μισανθρώπους, που τίποτ' άλλο στη ζωή μας δεν μας έταξαν παρά πληγές, φωτιές, χαμούς, καμένους τόπους... Αυτή η γη, στ' αλήθεια, πλάστηκε για χάρη μας, για να λικνίζει τη χαρά, το φως αιώνια! Κι αυτή σφαδάζει τώρα κάτω απ' το ποδάρι μας γεμάτη πόμπες και πυραύλους με νετρόνια... Ελάτε, Αδέλφια! Όχι πια σφαγές και μνήματα! Σφιχτά κρατήστε το μυστήρι και τη σκαπάνη! Εδώ θα βάσουμε ελιές κι αμπελοκλήματα, παντού σιτάρι... Εδώ κυψέλη... Εκεί μια στάνη... Τη γη θ' αλλάξουμε με τ' ατσάλινα χέρια μας! Πικρός ιδρώς δεν θα κυλά στο μέτωπό μας! Δεν θ' ακονίζουμε για φόνους τα μαχαίρια μας! Δεν θα πληγώνουμε πια το συνάνθρωπό μας! Κανείς λαός στη γη δε θα 'ναι πια για κλάματα... Παντού θα υπάρχουν αγαθά και φως πλημμύρα! Με τη δουλειά μας θα πετύχουμε και θαύματα, με την Ειρήνη θα νικήσουμε τη Μοίρα!

ΚΩΣΤΑΣ ΑΡ. ΨΑΡΡΑΚΗΣ
Εφ. ΠΑΤΡΙΣ 20/4/99

Ο Κώστας Ψαράκης είναι παιδίατρος. Γεννήθηκε στο Αρκαλοχώρι και ζει στο Ηράκλειο. Αγαπά τη Βιάννο κι έχει δεσμούς με πολλούς Βιαννίτες. Ποιήματα γράφει από τα μαθητικά του χρόνια. Έχουν δημοσιευτεί δυο συλλογές. Πολλά έχουν δει τη δημοσιότητα από τις στήλες της εφ. "Πατρίς", ενώ εκατοντάδες άλλα βρίσκονται στα συρτάρια του αδημοσίετα.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟ-ΠΕΖΑ-ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙ-ΒΙΑΝΝΟΣ-ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

«προκαταρκτικής μελέτης» ήταν διαδικασία διαγωνισμού προτάσεων με χρηματικά έπαθλα των τριών καλύτερων και την ανάθεση των επόμενων σταδίων στην καλύτερη πρόταση. Η διαδικασία αυτή υποχρέωνε τους μελετητές να αποδείξουν τη σημασία του προκηρυσμένου δρόμου και την αδυναμία βελτίωσης του υπάρχοντος δρόμου, ώστε ν' ανταποκριθεί στη σημασία του, για να ανταποκριθούν οι μελετητές στο συμβατικό αντικείμενο της προκήρυξης (αλλιώς θα αποκλείονταν για τυπικούς λόγους) και μετά να επεκτείνουν την έρευνά τους στο ευρύτερο αντικείμενο και να προτείνουν και τεκμηριώσουν την κατά τη γνώμη τους καλύτερη λύση.

Οι προκαταρκτικές μελέτες ανατέθηκαν αρχές του 1983 και παραδόθηκαν αρχές Ιουλίου του ίδιου χρόνου.

Ένα χρόνο αργότερα εγκρίνονται και βραβεύονται θεωρούμενες ισάξιες οι μελέτες δύο ομάδων μελετητών: του παλαιμάχου δασκάλου της οδοποιίας πολιτικού μηχανικού Ηρακλειώτη ευπατριδή Μίμη Μαυροκουκουλάκη και η δική του.

Ενώ όμως βραβεύονται οι μελέτες μας και αναγνωρίζεται από τις υπηρεσίες του Υ.Δ.Ε. η μεγάλη σημασία του δρόμου, η ανάθεση του επόμενου σταδίου, της αναγνωριστικής μελέτης, αρχές 1985, υποβαθμίζει τη σημασία του περιλαμβανόμενου στο νομαρχιακό πρόγραμμα μελετών και περιορίζοντας το αντικείμενο από το Ηράκλειο μέχρι την Άνω Βιάννο, μοιράζοντάς το στις δυο ομάδες μελετητών.

Εξήτησα και ανατέθηκε σ' εμένα το δεύτερο μισό (Αλλάγνη- Άνω Βιάννος) με σκοπό να συνεχίσω την προσπάθεια ανά-

δειξης της σημασίας της Ν.Ο. και υιοθέτησής της από την πολιτεία κατατάσσοντας το δρόμο στο εθνικό δίκτυο και τα αντίστοιχα προγράμματα χρηματοδότησης.

Στην αναγνωριστική μελέτη που κάνω αμέσως ερευνώ και τεκμηριώνω περισσότερο τη μεγάλη σημασία της Ν.Ο. Την παραδίδω τον Σεπτέμβριο 1985.

Εκρίνεται και μάλιστα ως δρόμος κατηγορίας Γ', δηλαδή όπως ο Εθνικός δρόμος 90, που αποτελεί άμεση και πλήρη αναγνώριση της σπουδαιότητας του δρόμου, αλλά και πάλι μόνο από τις υπηρεσίες του Υ.Δ.Ε., αφού η εντολή του Υ.Δ.Ε. είναι να εκπονηθεί μόνο προμελέτη, ενώ η οριστική μελέτη να αναβληθεί για «μόνο όταν εξασφαλισθούν οι πιστώσεις για την κατασκευή του έργου ή τμήματος αυτού».

Αυτή η διαδικασία είναι βέβαια σωστή, γιατί η μελέτη ως έρευνα τελειώνει με την προμελέτη και η οριστική μελέτη αποτελεί τη διαδικασία μεταφοράς (υλοποίησης) στο έδαφος του άξονα του δρόμου και την ακριβή προμέτρηση εργασιών και αυτά πρέπει να είναι χρονικά πολύ κοντά στο στάδιο της κατασκευής.

Αλλά υπάρχει και το κτηματολόγιο και οι απαλλοτριώσεις με τις χρονοβόρες διαδικασίες που ακολουθούν την οριστική μελέτη και αν δεν γίνουν αμέσως με την έγκριση της προμελέτης, υπάρχει μόνιμο ο κίνδυνος να γίνει γνωστή η πορεία του δρόμου και να καλυφθεί από κτίσματα ή άλλου είδους εγκαταστάσεις που θα δυσχεράνουν την κατασκευή του έργου και κάποτε μπορεί να τη ματαιώσουν.

Οπωσδήποτε όμως, όπως στην περίπτωση μου η αναβολή εκπόνησης της οριστικής μελέτης για μη τεχνικούς λόγους σημαίνει **έλειψη πρόθεσης προσεχούς κατασκευής του έργου, ακόμη και έλλειψη πρόθεσης προγραμματισμού του, αφού η ολοκληρωμένη μελέτη αποτελεί προϋπόθεση προγραμματισμού.**

Η εντολή για την εκπόνηση της προμελέτης δόθηκε το Μάη του 1987, παραδόθηκε στο τέλος του χρόνου και εγκρίθηκε 31-5-1988.

Η πρόταση του μελετητή έχει τρία σκέλη:

1. Να προχωρήσει η οριστική μελέτη στο τμήμα Ηράκλειο-Επαρχ. δρόμος 36 σε σημείο του μεταξύ Σκινιά και Καραβάδου.

2. Να βελτιωθεί ο υπάρχων δρόμος από το σημείο αυτό - Μάρθα-Άνω Βιάννος- όρια Ν. Λασιθίου-Μύρτος, με βάση τις μελέτες που έχουν εκπονηθεί, με τις οποίες και έχει κατασκευασθεί.

Γενική βελτίωση: θα αφορά τον πλάτος, που είναι μικρό, κάποιες καμπύλες που για αποφυγή μεγαλύτερων τεχνικών έγιναν κλειστές και δυο σημα-

ντικές παρακάμψεις οικισμών:

α. Της Άνω Βιάννου, λόγω αδυναμίας του μοναδικού αμαξιτού της δρόμου να παραλάβει ούτε τη σημερινή κυκλοφορία (Στην προμελέτη υπάρχουν δυο λύσεις) και β. Των Μουρινών με χαμηλότερη όδευση, στην οποία υπάρχει εγκεκριμένη οριστική μελέτη που δεν εφαρμόστηκε

Και οι δυο παρακάμψεις έχουν συνολικό μήκος 5-6 χιλ'τρων, αλλά είναι απαραίτητες.

3. Επειδή το κέντρο βάρους της οικονομίας και της αναπτυξιακής προοπτικής έχει μετακινηθεί στα παράλια, να ερευνηθεί παραλιακή όδευση, από τον επαρχιακό δρόμο 36, προς Μύρτο.

Από τότε το ενδιαφέρον της πολιτείας για το σημαντικότατο αυτό έργο (νομίζω ότι είναι το σημαντικότερο αναπτυξιακό έργο της ανατολικής Κρήτης για το παρόν και την προσεχή δεκαετία) κοιμήθηκε, αλλά δυστυχώς εξακολουθούσε να κοιμάται το ενδιαφέρον και των τοπικών παραγόντων (αρχών, φορέων και λαϊκών εκπροσώπων) και στους δυο νομούς και ιδιαίτερα στο Νομό Λασιθίου, του οποίου το όφελος θα είναι πολύ μεγάλο από τον δρόμο αυτό.

Το ενδιαφέρον της πολιτείας (σφραγισμένο από Βιαννίτη που Υ.Δ.Ε.) εκδηλώθηκε στο τμήμα Μάρθα- Άνω Βιάννος, που βελτιώνεται διαπλατυνόμενο τώρα και δυο χρόνια και πλησιάζει στο τέλος του.

Είναι ενέργεια προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά με τρόπο που δείχνει ότι το ενδιαφέρον του κράτους χρειάζεται διεγερτικά ισχυρά και συνεχή.

Έτσι χάθηκαν οχτώ πολύτιμα χρόνια.

Η ΕΚΘΛΙΨΗ ΤΟΥ ΕΠΑΙΟΚΑΡΠΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠ. ΒΙΑΝΝΟΥ (2ο)

Συνέχεια από τη σελ. 1

Στην Άνω Βιάννο του Συνεταιρισμού και του Γεωργίου Π. Λουλάκη,

Στον Βαχό (θέση Σκλαβερού) του Εμμ. Β. Ζερβουδάκη,

Στ' Αμिरά των Χρηστάκη-Πιτροπάκη (έχει ανασταλεί η λειτουργία του στα 2 τελευταία χρόνια).

Στον Άγιο Βασίλειο του Συνεταιρισμού.

Στον Πεύκο των κληρονόμων Χαριδημού Στεφανάκη και των κληρονόμων Νικολάου Παπαδημητροπούλου,

Στον Συκολόγο του Συνεταιρισμού.

Πριν όμως φτάσουμε στο σημερινό τρόπο εκθλίψης του ελαιόκαρπου, ας υπενθυμίσουμε στους πάνω από 40 ετών συνεπαρχιώτες μας κι ας μάθουν οι μικρότεροι απ' αυτούς πώς λειτουργούσαν οι φάμπρικες. Αλλά και πριν απ' αυτό δυο λόγια γύρω από την ελαιοσυλλογή.

Το ριψιμο του ελαιόκαρπου από τα δένδρα, το ράβδισμα, όπως έχει επικρατήσει να λέγεται, ξεκινούσε από τα παλιά χρόνια και συνεχίζει και σήμερα από τα τέλη Νοεμβρίου στην παραλιακή ζώνη, για να γενικευτεί τον Δεκέμβριο με αποκορύφωμα το Γενάρη και να τελειώσει το Φλεβάρη ή και το Μάρτη πολλές φορές.

Σήμερα οι περισσότερες ελιές ραβδίζονται με τα «μηχανάκια», που χρόνο με το χρόνο παραμερίζουν το χτύπημα των κλαδιών που γίνονται με το «κατσούνι», λεπτό ξύλινο ραβδί από αγριελιά, μурτία ή άλλο ξύλο μήκους ενός περίπου μέτρου, που κρατούσε ο ραβδιστής ανεβαίνοντας πάνω στο δέντρο, ενώ από κάτω βοηθούσε άλλος χτυπώντας τα εξωτερικά κλαδιά με τη μικρή ή μεγάλη ντέμπλα.

Ο ελαιόκαρπος έπεφτε, όπως και σήμερα, πάνω σε πανιά μαζί με φύλλα του δένδρου αλλά και μικρά κλαδιά. Ακολουθεί ο διαχωρι-

σμός από τα κλαδιά, με το λιοκλάδισμα, και μετά καρπός και φύλλα τοποθετούνται μέσα σε σακιά.

Από το σημείο αυτό, παλιότερα, πριν από την εγκατάσταση στα εργοστάσια του αυτόματου μηχανισμού που διαχωρίζει τα φύλλα από τον καρπό, ο διαχωρισμός γινόταν στο ελαιόφυτο.

Έτσι μια περίπου ώρα πριν από την ολοκλήρωση της ημέρας, σταματούσε το ράβδισμα. Αν ο ελαιόκαρπος με τα φύλλα που είχε συγκεντρωθεί στα σακιά ήταν λίγος και υπήρχε και ρεύμα αέρα, άπλωναν κάτω ένα πανί, γεμίζαν ένα καλάθι με ελιές και φύλλα, το σήκωναν ψηλά και αφήναν το περιεχόμενο να πέφτει λίγο λίγο. Ο αέρας που φυσούσε απομάκρυνε τα φύλλα έξω από το πανί, ενώ ο καρπός, βαρύτερος όπως είναι, σωριαζόταν πάνω στο πανί, για να μπει καθαρός στα σακιά και να μεταφερθεί στο σπίτι.

Αν όμως ο ελαιόκαρπος που είχαν ραβδίσει ήταν πολύς ή και το ρεύμα του αέρα δεν ήταν πολύ δυνατό, τότε ο διαχωρισμός γινόταν με άλλο τρόπο. Άπλωναν 5-6 ή και περισσότερα πανιά, σε σημείο που γινόταν περισσότερο ρεύμα αέρα και κόντρα σ' αυτό. Στο βάθος στήριζαν τα πανιά σε κλαδιά ή άλλα αντικείμενα, παλαιότερα σε μια μεγάλη ντέμπλα στηριγμένη στα σαμάρια των γαϊδάρων. Σχηματιζόταν έτσι ένα τοίχωμα. Απέναντι και σε απόσταση δέκα περίπου μέτρων από το τοίχωμα των πανιών, σε άλλο πανί τοποθετούσαν τον ελαιόκαρπο με τα φύλλα. Τότε ένα ή και δυο από πρόσωπα που ραβδίζαν όλη την ημέρα, με τα δυο τους χέρια ή μ' ένα πιάτο έπαιρναν τον ανάμικτο με τα φύλλα ελαιόκαρπο και τον πετούσαν σε σχετικό ύψος, στα απέναντι τους απλωμένα πανιά. Με τον τρόπο αυτό τα φύλλα έμεναν πίσω ή φεύγαν έξω από τα πανιά, ενώ ο ελαιόκαρπος καθαρός συγκεντρωνόταν

πάνω σ' αυτά. Στην κίνηση αυτή, για να μη φεύγουν ελιές πίσω από το πρόσωπο που τις πετούσε, έδενε το πανί στη μέση του ή φορούσε μπροστά του μεγάλη ποδιά. Η εγκατάσταση αυτή είχε και την ονομασία ποταμός, που στο πησιμμό της χρειαζόταν κάποια δεξιότηχία, για να εκμεταλλευτεί ο λυχνιστής σωστά το ρεύμα του ανέμου. Ήταν μια εργασία χρονοβόρα, πολύ κοπιαστική, αλλά και στοιχείο που επιβάρυνε το κόστολόγιο συλλογής του ελαιόκαρπου.

Ο καθαρός αυτός ελαιόκαρπος μεταφερόταν και εναποθηκεύονταν στα σπίτια, απ' όπου μεταφερόταν στις φάμπρικες, αλλά και στα εργοστάσια μέχρι και τη δεκαετία του 1970, που από τότε κι έπειτα καθιερώθηκε η παραλαβή σε σακιά και η μεταφορά τους στα εργοστάσια απευθείας από το λιοφυτο. Η παραμονή στα σπίτια διαρκούσε πολλές φορές αρκετές ημέρες, τα υγρά έτρεχαν από τις πόρτες των σπιτιών, τα σχολήκια του δακτύλου έβρισκαν στο δάπεδο που έπρεπε να σκουπίζεται τακτικά. Ο ελαιόκαρπος πάθαινε ζύμωση, που πολλοί παραγωγοί το επιδίωκαν, γιατί, όπως πίστευαν, οι χωνεμένες ελιές, όπως τις έλεγαν, έβγαζαν περισσότερο λάδι. Το ότι μ' αυτό τον τρόπο αποκτούσαν πολλά οξέα δεν το υπολόγιζαν, γιατί στην πώληση δεν γινόταν διάκριση, όπως γίνεται σήμερα, ενώ η γεύση του, σε σύγκριση με άλλων περιοχών, ήταν πολύ καλύτερη και το βιαννίτικο λάδι διακρινόταν πάντα στην αγορά και η λαϊκή μούσα τον διαφήμιζε λέγοντας: Από την Εμπάρο κρασί κι από τη Βιάννο λάδι...

Σ' αυτή την κατάσταση οι ελιές μεταφέρονταν από τους εργάτες της φάμπρικας, τους φαμπρικήρηδες, με τον ώμο, αν το σπίτι του παραγωγού βρισκόταν κοντά στη φάμπρικα ή με ζώο, αν το σπίτι ήταν μακριά

(συνεχίζεται).

«Η Φουνάρα»

του Αντώνη Μανδαλάκη

Σε μερικά χωριά της Κρήτης μας ακόμη και τώρα συνήθίζεται η «Φουνάρα», δηλ. το κάψιμο του Ιούδα.

Το θαυμάσιο αυτό θέαμα απολάμβαναν τα παιδικά μου μάτια τη νύχτα του Μεγάλου Σαββάτου στην Κάτω Βιάννο, στο μικροχώρι αυτό του πατέρα μου. Μ' άρεσε να περνώ εκεί τις πασχαλιάτικες διακοπές μου.

Δεν είμαι βέβαιος αν το έθιμο αυτό γίνεται και στον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο.

Ο Αλέξ. Παπαδιαμάντης - ο κοσμοκαλόγερος αυτός κι ο αντιπροσωπευτικότερος διηγηματογράφος μας στα πασχαλιάτικα χριστουγεννιάτικα έθιμά μας - δεν αναφέρει στα Άπαντά του για φουνάρα.

Μονάχα στον Α' τόμο σελ. 579 γράφει: «Βεγγαλικά φώτα και άλλα βέβαια πράγματα έκάναν προκλητικώς έξω του ναού ευθύς ως εξήλθομεν να κάμωμεν Ανάστασιν». Αυτό δηλ. που γίνεται, κάθε χρόνο σ' ολόκληρη τη Χριστιανοσύνη.

Ιδιαίτερα για το κάψιμο του Ιούδα δεν αναφέρει τίποτα, παρά στο Β' τόμο σελ. 163 για «την πυρπόληση του Εβραίου» τα εξής: «Το απόγευμα πάλιν, αφού εψάλη η 2α Ανάστασις και έγινεν η Αγάπη, εξήλθαν όλοι (απ' το ναό) εις την πλατείαν και εθεώ-

ντο την πυρπόληση του Εβραίου. Τι άσχημος και τις ευμορφοκαμωμένος (πετυχημένος) που ήταν ο Εβραίός! Είχε μίαν χύτραν ως κεφαλήν, είχε και λινάρι ως γένειον. Εφερε και ζεύγος γυαλιά όμοια μ' εκείνα που φορεί γραιά μάμμη, όταν ράπτει η εμβολώνη τα παλαιά ρούχα της. Είχε και ένα σκαούλι ή πουγγί κρεμασμένο εις το αριστερόν πλευρόν του. Εφόρει μακρὰ φορέματα, παρδαλά, ...! Και αφού τον εκρέμασαν υψηλά-υψηλά, έως επτά οργιάς πάνω, ήρχισαν οι άνδρες να τον μαστίζουν, να τον τουφεκίζουν όλοι, έως ότου τον έκαυσαν».

Με το κάψιμο του Εβραίου δεν ξέρουμε αν ο διηγηματογράφος μας υπονοεί το κάψιμο του Ιούδα. Γιατί το κάψιμο του ομοιώματος του Εβραίου(και στην εποχή μας γίνονται καψίματα τα ανεπιθύμητων ομοιωμάτων) συμβόλιζε τη σκληρή τιμωρία των Εβραίων, των σταυρωτών του Χριστού.

Το κάψιμο όμως του Ιούδα γίνεται τα μεσάνυχτα του Μεγάλου Σαββάτου, μόλις ακουστεί το «Χριστός Ανέστη!» και συμβολίζει την εξαφάνιση της προδοσίας, της φιλαργυρίας, της δολιότητας, της αγνωμοσύνης, της υποουλότητας, της απάτης, της υποκρισίας, της απληστίας (συ-

χνότατη και τότε και τώρα). Έτσι θα φτάσει μεσούρανα η φλόγα της φουνάρας για την ανθρωπίνη αναγέννηση κι Ανάσταση. Έτσι θα γίνει αποκαθάρσις και στάχτη κάθε ανθρωπίνου πάθος, κάθε αδυναμία (ο Ιόλαος έκαψε τα εννιά κεφάλια της Λερναίας Ύδρας, στην αρχαία Ελληνική μυθολογία, για να μην ξαναφωτρωθούν).

Όλα συμβολικά κι επαναλαμβανόμενα μήπως και διδάξουν, μήπως και παραδειγματίσουν.

Για τη «φουνάρα» όλη τη Μεγαλοβδομάδα οι χωρικοί κουβαλούσαν σε κατάλληλο μέρος στο προαύλιο του ναού- για να μη γίνει πυρκαϊά -δεμαθιές από ξύλα (θυμάρια, αστοιβίδες, αχινοπόδια, κλήματα, κατσοπρίνια, λιόφουντες κ.ά.). Έκαναν έναν τεράστιο σωρό και πολλές φορές στην κορφή του σωρού τοποθετούσαν το ομοίωμα του Ιούδα. Αμέσως μετά το «Χριστός Ανέστη» έβαζαν φωτιά στο σωρό με τα ξύλα. Η φλόγα ανέβαινε μεσούρανα. Ο Ιούδας καγόταν. Το θέαμα ήταν συναρπαστικό μέσα στην κατασκότεινη νύχτα. Αυτή ήταν η «φουνάρα», που φυσικά συνοδευόταν με τα σχετικά βεγγαλικά και τ' αυτοσχέδια τότε πυροτεχνήματα. Αντιβούζαν παντού τα γελοχαχανίσματα. Συναγωνισμός γινόταν από τα γειτο-

νικά χωριά ποιο θα παρουσιάσει τη φαντασμαγορικότερη «φουνάρα», κάτι ανάλογο με τα σύγχρονα βεγγαλικά που καταφωτίζουν το νυχτιάτικο ουρανό, σε διάφορες εκδηλώσεις.

Πολύ σοφά ο λαός μας, προαισθανόμενος την τεράστια σημασία και το χαρακτηριστικό συμβολισμό, τοποθέτησε στο τέλος της εβδομάδας του θεϊου Πάθους το κάψιμο του Ιούδα.

Έτσι η εκδίκηση του Χριστιανού (πρέπει να εκδικείται ο Χριστιανός;) για τον επαίσχυντο προδότη-μαθητή έρχεται μαζί με τη χαρά της Ανάστασης και της Αγάπης.

Σχήμα οξύμωρο η Αγάπη κι η εκδίκηση, αλλ' όμως η εποχή μας γέμισε από Ιούδες.

Πότε θα τους κάψουμε, πριν μας κατακάψουν με τη φουνάρα της απληστίας τους;

Πότε θα σταματήσουν ν' ανόβουν «φουνάρες» στις ψυχές των ανθρώπων, στις οικογένειες, στις κοινωνίες, στους λαούς, οι κακεντρέχεις που μας περιστοιχίζουν;

«Φουνάρες» στη φύση, «φουνάρες» στον άνθρωπο, «φουνάρες» στα πάντα από παντού.

Το σύνδρομο της πυρκαϊάς πρέπει να κάψουμε. Είναι αυτοκαταστροφή. Αυτοκτονία».

9.4.99

Ενοικιάζεται στον οικισμό Άρβης κατάστημα 90τ.μ. κατάλληλο για ταβέρνα, καφενείο ή οποιαδήποτε χρήση. Πρώην ταβέρνα Γοργόνα Τηλ. 0895/71353 081/287680

Ενοικιάζονται στην Άρβη διπλά στη θάλασσα δωμάτια και διαμερίσματα επιπλωμένα. Τηλ 0895/71353 081/287680

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στον Κερατόκαμπο 1 στρέμματος, εντός οικισμού, 500 μ. από τη θάλασσα. Τηλ. (081) 231617

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Δ.Χ. φορτηγό αυτοκίνητο μικτού βάρους 3 τόνων σε άριστη κατάσταση και σε καλή τιμή. Πληροφορίες 0895-22107 Γιάννης Λουλάκης.

Ενοικιάζονται δωμάτια στη «ΒΙΛΑ ΙΡΙΔΑ» στην Ψαρή Φοράδα. Τηλ. (0895) 61411-12 ή 094750298

ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΡ. ΑΣΤΡΑΚΙΑΝΑΚΗΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
 Δαιδάλου 30-32- Τηλ. 343.644

Δέχεται καθημερινά 12-2 το πρωί και 5.30-09.00 το απόγευμα.
 Σύμβαση με Δημόσιο, ΔΕΗ, ΤΑΠ-ΟΤΕ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

υπουργέ. Όχι άλλη αναβολή.

Τα όσα πολεμικά γεγονότα

διαδραματίζονται στη γύρω από τη χώρα μας περιοχή το επιτάσσουν.

ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΥΔΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΟΥ

Πριν από δύο χρόνια ξεκίνησε η σύνδεση του υδρευτικού δικτύου που εξυπηρετεί τον οικισμό του Κερατοκάμπου με το υδρευτικό δίκτυο της Άνω Βιάννου. Η απόφαση για την κατασκευή του έργου αυτού εκρίθη αναγκαία, ύστερ' από τη διαπίστωση ότι το νερό ύδρευσης του Κερατοκάμπου δεν είναι επαρκές. Δεν ολοκληρώθηκε όμως η σύνδεση αυτή, που ξεκίνησε από τον Κερατόκαμπο κι

έφτασε ως την αγροτική περιφέρεια «Αφρατί». Η συνεχής όμως επέκταση του οικισμού με τις νέες οικοδομές, που προστίθενται στις παλαιότερες και ο μεγάλος αριθμός επισκεπτών σε περιόδους εορτών και ιδιαίτερα την περίοδο του καλοκαιριού καθιστά επιτακτική την επίταξη της ολοκλήρωσης του έργου, που θα συνδέει το υδρευτικό δίκτυο των δυο οικισμών.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΟΤΙΟ ΑΞΟΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΒΙΑΝΝΟΣ

Δυό φορές, τις τελευταίες ημέρες, ο Δήμαρχος Αρκαλοχωρίου κ. Χαρ. Γιαννόπουλος, σε συζήτηση που είχε με δημοσιογράφους του Ράδιο Κρήτη, αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, τόσο στον Νότιο οδικό άξονα όσο και στο δρόμο Ηράκλειο- Πεζά-Αρκαλοχώρι - Βιάννος - Ιεράπετρα. Στην αναφορά του σ' αυτούς τόνισε με ιδιαίτερη έμφαση την απαράδεκτη κατάσταση στην οποία βρίσκονται σήμερα και που αποτελούν αρνητικό παράγοντα για την ανάπτυξη της περιοχής.

Πενήντα χρόνια, είπε χαρακτηριστικά ο κ. Γιαννόπουλος, η πολιτεία αναφέρεται στους δρόμους αυτούς αλλά στην ουσία ενδιαφέρεται μόνο για το

βορρά, όπου η πολιτική βούληση, υλοποιείται, ενώ η ενδοχώρια και ο νότος μένουν μόνο με την πολιτική βούληση. Και ο κ. Δήμαρχος Αρκαλοχωρίου εναποθέτει της ελπίδες του, να υλοποιηθεί και για το νότο, στο Γ' Κοινοτικό πλαίσιο (ή πακέτο Σαντέρ).

Μήπως όμως, κ. Δήμαρχε, μας ξεχάσαν και πάλι;

Μήπως στο "Αι - Γιώργη, (που πανηγυρικά γιορτάστηκε κι εφέτος σ' όλη την περιοχή) βοήθα με» πρέπει ν' ακολουθήσουμε και τη δική του παράτρηση, το: «Κούνα και συ τα χέρια σου»; Και όχι μόνο ένας, αλλά πολλοί. Γιατί πολλοί είναι αυτοί που θα βοηθηθούν;

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ο Χ.Τ. μ' επιστολή του ευχαριστεί και συγχαίρει την ακούραστη Βιαννιτοπούλα Ξανθούλα Αγαπάκη, που με βαρύ συναίσθημα σεβασμού, το μεγάλο ενδιαφέρον και την αγάπη της προς όλους τους ήρωες της Βιάννου θέλησε και προσπάθησε να καταγράψει όλα τα ονόματα των πεσόντων της Βιάννου στους πολέμους 1912-22 και όλους τους άλλους που δεν γνώριζε κανείς τα ονόματά τους και γράφτηκαν στο ηρώο που στήθηκε κάτω από τον πλάτανο του Μιχ. Αρχαγγέλου.

Την εργατικότητα της Ξανθούλας Αγαπάκη, το μεγάλο της ενδιαφέρον και τη συμμετοχή της στα κοινά, ο Χ.Τ. εύχεται στο γράμμα του ν' ακολουθήσουν και άλλες Βιαννιτοπούλες.

Σημ. Β.Ν.: Γιατί η ανωνυμία στην επιστολή; Η εφημερίδα πρέπει να γνωρίζει τον αποστολέα. Γι' αυτό και στο μέλλον ανώνυμες επιστολές δεν θα δημοσιεύονται.

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΑΦΟΙ ΚΑΒΒΑΔΙΑ

• ΑΦΙΣΣΕΣ • ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ

• ΒΙΒΛΙΑ • ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

• ΜΠΛΟΚ • ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΑ

• ΕΤΙΚΕΤΕΣ • ΚΑΡΤΕΣ

ΑΝΩΓΕΙΩΝ 35 • ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΗΛ. Fax: (081) 256.435

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 1999

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΙΑΝΝΟΥ

ΕΣΟΔΑ

0 ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	
01 ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΕΞ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	6.500.000
02 ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΕΚ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	-
03 ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	329.000.000
04 ΦΟΡΟΙ -ΕΙΣΦΟΡΑΙ	2.000.000
05 ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	198.444.209
Σύνολον Κ.Α.0	535.944.209

1 ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	
11 ΕΣΟΔΑ ΕΞ ΕΚΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.500.000
12 ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΔΑΝΕΙΩΝ	5.300.000
13 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	51.368.000
14 ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	-
15 ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ -ΠΑΡΑΒΟΛΑ	11.000.000
16 ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.610.854
Σύνολον Κ.Α.1	70.778.854

2 ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ	
21 ΤΑΚΤΙΚΑ	76.978.985
22 ΕΚΤΑΚΤΑ	-
Σύνολον Κ.Α.2	76.978.985

3 ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ	
31 Χρηματικών υπόλοιπων	158.575.237
Σύνολον Κ.Α.3	158.575.237

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ	
Τακτικά Δρχ.	612.923.194
Εκτακτα Δρχ	70.778.854
Χρηματικών υπόλ. Δρχ	158.575.237
Σύνολον εσόδων Δρχ	842.277.285

ΕΞΟΔΑ

0 ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	
01 ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ-ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	26.432.000
02 ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΩΝ ΕΙΔΙΚΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	3.000.000
03 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΔΗΜΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ ΠΡΟΝΟΙΑΝ, ΑΣΦΑΛΙΣΙΝ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ.	2.103.960
04 ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ	-
05 ΕΞΟΔΑ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ	4.247.000
06 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ-ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	17.500.000
07 ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ	1.500.000
Σύνολον Κ.Α.0	54.782.960

ΜΕΡΟΣ II

1 ΕΙΔΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
05 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ	170.936.000
15 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ-ΚΑΤΑΒΡΕΓΜΑΤΟΣ	37.394.000
20 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ	86.508.000
25 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΡΔΕΥΣΕΩΣ	196.450.000
30 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΟΥΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΦΟΔΕΥΤΗΡΙΩΝ	7.000.000
35 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ	4.000.000
40 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	14.558.000
45 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΗΠΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΩΝ	1.500.000
50 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΦΑΓΕΙΩΝ	-
55 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΩΝ	5.000.000
60 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΓΟΡΩΝ	-
65 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΔΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	-
70 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΔΟΠΟΙΑΣ	102.800.000
75 ΛΟΙΠΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ	8.868.800
Σύνολον Κ.Α.1	635.014.800

ΜΕΡΟΣ III

2 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΥΣ	40.930.989
3 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΙ' ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΕΩΣ	-
4 ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	94.802.305
5 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ	16.746.231
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ:	842.277.285

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ

Ανακοινώνεται ότι στις 16 Μαΐου 1999, ημέρα Κυριακή και από ώρα 11-2 θα πραγματοποιηθούν στο Γραφείο του Συλλόγου αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Δ.Σ.

Οι υποψηφιότητες θα υποβληθούν την ίδια ημέρα στο Γραμματέα του Συλλόγου και μάλιστα μία ώρα πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

Επιβάλλεται το νέο Διοικητικό Συμβούλιο να απαρτίζεται από μέλη-κυνηγούς, οι οποίοι να διαμένουν μόνιμα σε όλα τα διαμερίσματα του Δήμου Βιάννου.

Άνω Βιάννος 10-4-1999

Ο Πρόεδρος
Ραπτάκης Δημ.

Ο Γραμματέας
Λουλάκης Νικόλαος

ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

Δημοπρατήθηκε το έργο διαμόρφωσης του χώρου για υγειονομική ταφή απορριμμάτων, στο χώρο «Μεσοδόκι», ανατολικά του Λουτρακίου Βιάννου. Σύμφωνα με τους όρους της δημοπρασίας, ο εργολάβος κ. Παπαζήσης, στον οποίο ανατέθηκε το έργο, πρέπει να εγκατασταθεί και ν' αρχίσει εργασίες μέσα στο Μάιο.

Π.Σ. "Η ΒΙΓΛΑ"

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟΝ ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΟ

Με μεγάλη συμμετοχή Βιαννιτών και φίλων γιορτάστηκε και φέτος στον Κερατόκαμπο το Πάσχα! Οι κυρίες του Π.Σ. στόλισαν με αγριολούλουδα, εντυπωσιακά τον Επιτάφιο κι η χορωδία σε δυο ομάδες, με επικεφαλής τη Μαρία Τακτικάκη και τον Γιάννη Κοκολάκη, έψαλε με καταπληκτική αρμονία τα Εγκώμια!

Στην Ανάσταση άναψε η καθιερωμένη πελώρια φουνάρα του Ιούδα, συνοδευόμενη από πολλά φαντασμαγορικά βεγγαλικά, δίπλα στο κύμα.

Ο Σύλλογος πρόσφερε στους παρευρισκόμενους κόκκινα αυγά, καλιτσούνια και χειροποίητα αναστάσιμα κεράκια φτιαγμένα σε κεραμικά κιούπια.

Παρέες παρέες σούβλιζαν αρνιά και γλεντούσαν κι ο καταπράσινος κάμπος ευώδιασε και τραγουδούσε ως αργά, τη μέρα της Ανάστασης!

Ευχόμαστε σ' όλους τους Βιαννίτες Χρόνια Πολλά και πάντα με υγεία.

Το Δ.Σ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΚΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΑ Β.Ν.

Έλλη Χατζηαναγνώστου 5.000, Δημ. Γιαμαλάκης 5.000, Αντ. Κατσαρέας 1.000, Ελένη Κονδυλάκη 2.000, Εμμ. Χρ. Παπαδημητράκης 5.000, Αντιγόνη Λουλάκη 2.500, Μιχ. Στεφανάκης 2.000, Μενέλ. Τσοπάκης 5.000, Γεώργιος Εμμ. Νεραντζάκης 10.000, Δημ. Μιχ. Γελασάκης 4.000, Χρυσάνθη Αγαπάκη 1.000, Σταύρος Πνευματικάκης 1.000, Γιαννούλα Δρυλεράκη 1.000, Περικλής Δρυλεράκης 5.000, Δημ. Μεταξάκης 1.000, Δημ. Ζ. Καρτσάκης 1.500, Γρηγ. Ι. Σηφάκης 5.000, Μαρία Δ. Ζαμπουλάκη 5.000, Πέτρος Κονδυλάκης 5.000, Νίκος Διακάκης 8.000, Νίκος Γ. Βλαχάκης 5.000, Κώστας Γ. Βλαχάκης 5.000, Γιάννης Ηρ. Πνευματικάκης 2.000, Στέλιος Μπαρμπαγαδάκης 5.000, Γρηγορία Δασκαλάκη 1.000, Νίκος Πετρακάκης (Ρέθυμνο) 10.000, Δημ. Ν. Ραπτάκης 5.000, Γεώργ. Δ. Κοκολάκης 15.000, Γεώργ. Ματθ. Γουρνεζάκης 2.000, Αντ. Εμμ. Στιβακτάκης 5.000, Εμμ. Γ. Ζερβουδάκης 2.000, Εμμ. Γρ. Κουζαράκης 5.000, Πόπη Κεφαλάκη 1.000, Εμμαν. Νοδάρης 5.000, Αθανασία Κεφαλάκη 5.000 και Εμμαν. Βασίλ. Ραπτάκης 5.000 δρχ.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Οι συννεφιές με τις χαμηλές θερμοκρασίες και τις αραιές βροχοπτώσεις των τελευταίων ημερών του Μαρτίου συνεχίστηκαν και τις πρώτες ημέρες του Απριλίου. Ακολούθησαν ημέρες με ηλιοφάνεια και υψηλές θερμοκρασίες που θύμισαν ότι τις ανοιξιάτικες ημέρες αλλά σε μερικές απ' αυτές καλοκαιρινές. Από τις 25 Απριλίου κι ενώ η θερμοκρασία παραμένει σε υψηλά σχετικά επίπεδα, πάνω από 20°, συχνές είναι οι συννεφιές.

Η συνολική βροχόπτωση που κατέγραψαν τα βροχόμετρα στην περιοχή της επαρχίας, μέχρι και τις 30 Απριλίου ήταν:

Στην Άρβη	288 χιλ.
Στον Κερατόκαμπο	A 378 χιλ.
Στον Κερατόκαμπο	B 388 χιλ.
Στο Γυμνάσιο	608 χιλ.